

SINTEZA

la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru aprobarea Regulamentului privind fondurile proprii, evaluarea activelor și pasivelor, activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea societății de asigurare sau de reasigurare și modificarea unor acte normative”

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
1	2	3	4	5
Avizare și consultare publică				
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Banca ¹ Națională a Moldovei	1.	Proiectul transpune, în mare parte, prevederile Regulamentului delegat (UE) 2015/35 al Comisiei din 10 octombrie 2014 ² aferente fondurilor proprii și cerințelor de capital. Totodată, unele aspecte nu au fost transpuse deloc sau au fost transpuse în altă redacție, fapt ce distorsionează esența prevederilor și înțelegerea principiului ce ține de calitatea fondurilor proprii și capacitatea acestora de a acoperi riscurile inerente activității	Se acceptă A fost întocmit Tabelul de concordanță aferent transunerii parțiale a Regulamentului delegat (UE) 2015/35 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare.

¹ În conformitate cu art.X alin.(6) din Legea nr.214/2023 pentru modificarea unor acte normative (asigurarea transferului de atribuții conform Legii nr.178/2020 pentru modificarea unor acte normative)
- Banca Națională a Moldovei a preluat procesul de elaborare a proiectelor de acte normative inițiat de Comisia Națională a Pieței Financiare până la 1 iulie 2023 și a continuat de la etapa la care aceste proiecte se aflau la data de 1 iulie 2023.

² REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2015/35 AL COMISIEI din 10 octombrie 2014 de completare a Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II)

			unei societăți de asigurare sau de reasigurare. Opinăm asupra necesității transpunerii cât mai apropiate a cerințelor cu privire la fondurile proprii stabilite în Directiva UE nr.138/2009³ (în continuare – <i>Directiva Solvabilitate II</i>) și <i>Regulamentul delegat</i> pentru a asigura o maximă compatibilitate cu cadrul european	
	Asociația Obștească „Uniunea Asiguratorilor din Republica Moldova”	2.	<u>Aviz (nr.5 din 06.06.2023)</u> Cerința de capital de solvabilitate (SCR) - un concept care a fost complet omis în proiectul de regulament propus. Cerința de capital de solvabilitate (în continuare SCR) este un concept-cheie în cadrul regimului solvabilitate II. În esență, conform regimului Solvabilitate II, SCR este calculat pentru a acoperi o gamă largă de riscuri, inclusiv riscul de subscriere, riscul de piață, riscul de credit și riscul operațional. <u>Concluzii:</u> Cerința de capital de solvabilitate (SCR) este un element-cheie al regimului Solvabilitate II, care este transpus în cadrul legislativ local prin Legea 92/2022. Acesta, deși nu este direct vizat de prevederile Legii 92/2022, poate fi implementat și aplicat în actele normative subordonate care asigură	Comentariu: SCR reprezintă cuantumul capitalului pe care societățile de asigurare trebuie să îl dețină pentru a îndeplini cerințele aferente pilonului I din cadrul regimului Solvabilitate II. Conform clauzei de armonizare din Legea nr.92/2022, actul transpune parțial Directiva 2009/138/CE privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II). Normele legii adoptate transpun prevederile Pilonului II și Pilonului III din Directiva 2009/138/CE (cerințele calitative ale activității, risc management, cerințele de raportare și diseminare a informațiilor către supraveghetor și terți). De specificat, conceptul de SCR nu este definit prin Legea nr.92/2022.

³ DIRECTIVA 2009/138/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II)

		executarea Legii 92/2022, în contextul în care legea acordă libertate autorității de supraveghere pentru dezvoltarea unui calcul al solvabilității armonizat cu regimul Solvabilitate II. Mai mult, în contextul calculului ratei de solvabilitate, proiectul de Regulament substituie conceptul de SCR cu MCR. Acest fapt conduce la nerespectarea prevederilor de la lit. a) alin. (5) art. 39 al Legii 92/2022 privind evaluarea ratei de solvabilitate a asigurătorului sau a reasigurătorului în funcție de profilul de risc specific, precum și în funcție de strategia de afaceri adoptată. <u>Recomandări:</u> Prevederile proiectului de Regulament trebuie armonizate astfel încât să asigure implementarea SCR în modelul de calcul al solvabilității, cât și transpunerea și executarea art. 39 al Legii 92/2022. Aceasta va facilita protecția consumatorilor, managementul riscului, menținerea stabilității financiare a sectorului asigurărilor în ansamblu, va permite o mai bună comparabilitate între diferite companii și îmbunătățește transparența pentru investitori și alte părți interesate, precum și încredere în piață. <u>Aviz suplimentar (nr.13 din 12.06.2023)</u> Luând în considerație faptul că Legea 92/2022 nu conține o referință expresă la	Conform art.103 din Directiva 2009/138/CE, cerința de capital de solvabilitate (SCR) calculată pe baza formulei standard este egală cu suma următoarelor elemente: (a) cerința de capital de solvabilitate de bază prevăzută la articolul 104; (b) cerința de capital pentru riscul operațional prevăzută la articolul 107; (c) ajustarea realizată pentru a ține seama de capacitatea de absorbire a pierderilor a rezervelor tehnice și a impozitelor amânate, prevăzută la articolul 108. Formula standard este metoda implicită utilizată pentru calcularea riscurilor la care este expus un asigurător în conformitate cu Directiva Solvabilitate II. În concordanță cu abordarea prevăzută de directivă, formula de calcul a SCR include <u>riscurile de catastrofă</u>, la calcularea modulelor „risc de subscriere pentru asigurarea de viață”, „risc de subscriere pentru asigurarea generală” și „risc de subscriere pentru asigurarea de sănătate” care sunt folosite cu specificații geografice. Pentru a asigura condiții unitare pentru calculul rezervelor tehnice și al fondurilor proprii de bază, Autoritatea europeană de asigurări și pensii
--	--	--	--

			conceptul cerinței de capital de solvabilitate, UARM consideră oportun expunerea în proiectul de Regulament a normelor tranzitorii pentru perioada egală cu termenul acordat de legiutorul în art. 123 alin. (1) al Legii 92/2022. Normă dată tranzitorie vă expune calculul ratei solvabilității ca raportul dintre fondurile proprii eligibile (FPE) și cerința de capital minim. Băzându-se pe prevederile art.72 alin.(1) al Legii 92/2022, considerăm oportun de a nu aplica factorul de tranziție, determinat în conformitate cu art. 123 alin. (1) la calcul MCR utilizat la estimarea ratei de solvabilitate. Concluzii În contextul celor expuse, având în vedere aspecte menționate în scrisoare UARM nr. 5 din 06.06.2023 și cele expuse mai sus, UARM vine cu un aviz pozitiv condiționat, care subliniază susținerea proiectului de Regulament numai cu condiția introducerii modificărilor prevăzute în punctele 1-4 din Avizul prezentat de către UARM.	ocupaționale (EIOPA) stabilește, pentru fiecare monedă relevantă (nefiind stabilite pentru leul moldovenesc), informațiile tehnice: a) o structură temporală relevantă a ratei dobânzilor fără risc pentru calculul celei mai bune estimări (utilizate inclusive la calculul rezervelor tehnice); b) pentru fiecare durată, calitate a creditului și clasă de active relevante, o marjă de credit istorică pentru calculul primei de echilibrare; (c) pentru fiecare piață de asigurări națională relevantă, o primă de volatilitate aplicată structurii temporale relevante a ratei dobânzilor fără risc. Cerința de capital pentru riscul unei creșteri a structurii temporale a ratei dobânzilor pentru o anumită monedă este egală cu pierderea de fonduri proprii de bază care ar rezulta dintr-o creștere instantanee a ratelor de bază ale dobânzilor fără risc pentru MDL la diferite scadențe. În baza considerentelor enunțate, nefiind publicate informații tehnice de EIOPA (pentru RM, moneda națională – nefiind prezentate de autoritatea de supraveghere date statistice per țară), având în vedere necesitatea ajustării pentru riscul de credit la ratele de bază
--	--	--	---	---

				ale dobânzilor fără risc, riscurile catastrofice (determinate de EIOPA), nu se poate obține o valoare fiabilă pe baza aplicării formulei standard la calculul SCR, astfel cum este prevăzut în cadrul european.
	Asociația Obștească „Uniunea Asigurătorilor din Republica Moldova”	3.	Propunem următoarele recomandări posibile: Revizuirea proiectului de Regulament pentru a asigura alinierea cu legislația locală și cu specificul pieței de asigurări locale. Includerea referințelor explicite la articolele din Directivă care sunt transpuse. Clarificarea terminologiei și conceptelor economice pentru a evita interpretările multiple sau ambigue. Furnizarea unui model Excel și a unor rezultate ale testelor cantitative de impact pentru a sprijini înțelegerea și aplicarea proiectului de Regulament. Revizuirea și simplificarea formulărilor pentru a îmbunătăți claritatea și ușurința de utilizare. Asigurarea conformității cu toate legile relevante, inclusiv Legea 100/2017. Dezvoltarea de ghiduri suplimentare de implementare și aplicare.	Comentariu: Prin prisma avizelor recepționate, având la bază obiecțiile și propunerile motivate, normele proiectului au fost revizuite (întru concordanța prevederilor proiectului cu legislația națională și, după caz, internațională). Rapoartele (anexele la proiectul Regulamentului) sunt însoțite de Modul de completare a acestora (care asigură îndrumări pentru completarea rapoartelor). Suplimentar, normele proiectului sunt elaborate în concordanță cu expresiile și specificațiile din Legea nr.92/2022 (fonduri proprii, rata solvabilității, coeficient de lichiditate, etc.), nefiind aplicat conceptul SCR, nedefinit prin normele primare din Legea nr.92/2022. Proiectul are drept scop consolidarea sectorului de asigurări și pregătirea pieței pentru implementarea regimului Solvabilitatea II, cu alinierea graduală la aquis-ul comunitar.

			Realizarea de teste pentru toate conceptele noi înainte de includerea lor în proiectul de Regulament. Reexaminarea p-roiectului de Regulament pentru a se asigura că acesta îndeplinește obiectivele Legii 92/2022. Definirea clară și transparentă a criteriilor și principiilor de excludere a activelor din activele eligibile. Concluzii: Este crucial să se menționeze lacunele identificate în proiectul de Regulament pentru a preveni potențialele consecințe negative, precum confuzia economică, riscul de non-conformitate, litigiile, greșelile operaționale, riscul reputațional, neconformitatea cu Directiva UE și evaluările inexacte ale solvabilității. Prin abordarea acestor probleme înainte de finalizarea și implementarea Regulamentului, se poate asigura o conformitate eficientă și eficace.	
Referitor la proiectul Notei informative	Banca Națională a Moldovei	4.	Potrivit Notei informative la proiect înțelegem că normele care nu se propun spre abrogare din <i>Regulamentul privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asiguratorului (reasiguratorului)</i>, aprobat prin Hotărârea CNPF nr.2/1/2011, urmează a fi aplicate de către autoritatea de supraveghere în privința societăților fără licență asupra cărora autoritatea de supraveghere	Comentariu: În condițiile art.123 alin.(6) lit.d) din Legea nr.92/2022 autoritatea de supraveghere este în drept (în cadrul supravegherii speciale, la participanții care nu dețin licența) să monitorizeze indicatorii prudențiali, aprobați prin actul normativ al autorității de supraveghere. Totodată, conform normei din art.16 alin.(10) din Legea

			continuă supravegherea specială instituită până la intrarea în vigoare a Legii nr.92/2022. Opinăm că acest argument nu este justificat, având în vedere faptul că, cu excepția normelor de la pct.8 subpct.2) și 9 subpct.2), care precizează aplicabilitatea pentru companiile care „au deținut licență”, celelalte norme din Regulamentul în vigoare nu stabilesc că normele ar fi aplicabile doar pentru aceste companii (care „au deținut licență”). Astfel, se propune introducerea unor prevederi speciale în proiect cu privire la regulile aplicabile companiilor fără licență și/sau modificarea Regulamentului în vigoare (vechi) în acest sens, astfel încât să existe o delimitare clară între cerințele față de societățile de asigurare sau de reasigurare și cerințele față de companiile fără licență.	nr.92/2022, în cazul în care retragerea licenței este solicitată de asigurător sau de reasigurător, autoritatea de supraveghere desemnează o persoană responsabilă de monitorizarea și controlul onorării tuturor obligațiilor din contractele de asigurare și/sau de reasigurare și stabilește atribuțiile acesteia. În acest sens, Hotărârea CNPF nr.2/1/2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului (reasigurătorului) se propune a fi modificată în sensul aplicării acesteia societăților care au deținut anterior calitatea de participant profesionist până la onorarea tuturor obligațiilor de plată asumate în baza contractelor de asigurare.
La proiectul hotărârii: 2. Se abrogă punctele 1, 12, 121, 13, 14, 15, 21, 25, 26, 28, 29 din Regulamentul privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului (reasigurătorului), aprobat prin Hotărârea CNPF nr.2/1 din 21.01.2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 29-62 art. 310), înregistrat la Ministerul	Ministerul Justiției	5.	În vederea respectării normelor de tehnică legislativă, la pct. 2, abrevierea „CNPF” se va substitui cu denumirea deplină a Comisiei, iar numărul Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare se va expune în următoarea formulă: „nr. 2/1/2011”.	Se acceptă
	Banca Națională a Moldovei	6.	Pct.2 necesită a fi revăzut având în vedere următoarele aspecte problematice: - prin excluderea pct.2 din Regulamentul în vigoare acesta rămâne fără o normă care să stabilească obiectul de reglementare;	Se acceptă În sensul art.16 alin.(10) lit.e) din Legea nr.92/2022, în cazul depunerii benevole a licenței, autoritatea de supraveghere desemnează o persoană responsabilă de

Justiției cu nr.812 din 08.04.2011, cu modificările ulterioare.		- unele norme din Regulamentul în vigoare, care nu se propun spre abrogare, reglementează indicatori care nu sunt prevăzuți de Legea nr.92/2022 (spre ex.: marja de solvabilitate precum și marja de solvabilitate minimă sau marja de solvabilitate disponibilă), astfel aceste norme nefiind în corelare cu normele actului normativ superior, sau definesc noțiuni care au un conținut diferit față de cel propus în proiectul de față (de ex. noțiunea „rata de solvabilitate”); - unele norme din Regulamentul în vigoare dublează normele Legii nr.92/2022 (spre ex. pct.18 dublează art.60,pct.16 dublează art.59 din Legea menționată), sau vin în contradicție cu normele din Proiect reglementând aceeași indicatori (spre ex. normele de la Cap. V din Regulamentul în vigoare reglementează „coeficientul de lichiditate” care este reglementat și de Cap.VI din Proiect); - aplicabilitatea normelor Regulamentului asupra societăților de asigurare care dețin licență, de rând cu normele proiectului de față (în contextul expus mai sus cu referire la Nota informativă).	monitorizarea și controlul onorării tuturor obligațiilor din contractele de asigurare și/sau de reasigurare și stabilește atribuțiile acesteia, ce includ cel puțin următoarele: e) monitorizarea indicatorilor de stabilitate financiară a asigurătorului sau a reasigurătorului. Totodată, în condițiile art.123 alin.(6) lit.d) din Legea nr.92/2022 autoritatea de supraveghere este în drept (în cadrul supravegherii speciale, la participanții care nu dețin licența) să monitorizeze indicatorii prudențiali, aprobați prin actul normativ al autorității de supraveghere. În sensul celor expuse, punctul 2 din proiectul Hotărârii a fost modificat.
--	--	--	--

3. Hotărârea intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.	Ministerul Justiției	7.	Pct. 3 se va completa cu cuvintele „al Republicii Moldova”, în vederea concretizării normei.	Se acceptă
	Banca Națională a Moldovei	8.	La pct.3. propunem revizuirea termenului de intrare în vigoare a actului, având în vedere necesitatea elaborării/ajustării de către societățile de asigurarea a actelor și/sau politicilor interne în vederea conformării acestora prevederilor actului propus spre aprobare. 3. Considerăm necesar de adus precizări cu referire la prima raportare conform prezentei hotărâri atât pentru raportările trimestriale cât și pentru cele anuale, având în vedere că data intrării în vigoare este la data publicării în MO.	Se acceptă Întru uniformizarea aplicabilității pentru o perioada de gestiune se se va stabili data intrării în vigoare corelată cu data prezentării primelor raportări specializate. Prima prezentare a rapoartelor menționate în Regulamentul se va efectua trimestrial/anual, în condițiile Regulamentului.
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
La proiectul Regulamentului: 2. active lichide - mijloacele bănești în casierie, conturi, conturi de depozit la vedere sau de depozit la termen, care pot fi retrase necondiționat și valorile mobiliare de stat care pot fi ușor convertite în mijloace bănești fără a atrage penalități;	Banca Națională a Moldovei	9.	La pct.2 noțiunea „active lichide” de revizuit expresia „conturi, conturi de depozit la vedere sau de depozit la termen”, deoarece expresia „conturi” este una generică, care include toate tipurile de conturi, inclusiv cele de depozit.	Se acceptă
	Asociația Obștească „Uniunea Asigurătorilor din Republica Moldova”	10.	Proiectul de Regulament definește activele lichide ca fiind mijloacele bănești în casierie, conturi, conturi de depozit la vedere sau de depozit la termen, care pot fi retrase necondiționat și valorile mobiliare care pot fi ușor convertite în mijloace bănești fără a atrage penalități.	Comentariu: Expresia „care pot fi retrase necondiționat” aferentă noțiunii de „active lichide” este utilizată și proprie sectorului de asigurări din 2011, odată cu aprobarea Regulamentului nr.2/1/2011 privind marjele de solvabilitate și

			Recomandări: Pentru a rezolva această problemă, proiectul de Regulament ar trebui să includă o definiție clară și explicită a termenului "retragere necondiționată", precum și a criteriilor care trebuie îndeplinite pentru ca o retragere să fie considerată necondiționată. Acest lucru ar contribui la crearea unui cadru de reglementare mai robust și mai predictibil și la asigurarea stabilității financiare a sectorului de asigurări.	coeficientul de lichiditate ale asigurătorilor (reasiguratorilor). Suplimentar, pentru o mai bună înțelegere, noțiunea a fost completată - „care pot fi retrase necondiționat, în orice moment”.
	CA „Grawe Carat Asigurări” SA	11.	De inclus următoarele noțiuni: -Prima de capital; -Datorii subordonate; -Societate mutuală.	Comentariu: Prin Legea nr.92/2022 nu sunt reglementate „societățile de asigurări mutuale”, din acest considerent din textul proiectului au fost excluse referințele la aceste tipuri de societăți. Expresiile „datorii subordonate” și „prima de capital” sunt posturi de pasiv din bilanț contabil și sunt determinate în sensul Regulamentului privind situațiile financiare specializate ale societăților de asigurare sau de reasigurare (Hotărârea CNPF nr.30/13/2023, pct.47). De menționat că primele de capital fac parte din poziția financiară a entității, reprezentând un element al capitalului propriu al unei entități, și sunt descrise în SNC "Prezentarea situațiilor financiare"

				(Ordinul Ministreului Finanțelor nr.118 din 06.08.2013).
3. Activele și pasivele societății de asigurare sau de reasigurare care reprezintă fondurile proprii și care acoperă rezervele tehnice și MCR se evaluează și se gestionează conform prevederilor articolelor 57, 58, 61-64 din Legea nr. 92/2022.	Banca Națională a Moldovei	12.	La pct.3 și pct.8 din proiect este de menționat faptul că fondurile proprii nu sunt formate din active și pasive, dar din excedentul de active față de obligații. Totodată, considerăm că, conținutul pct.3 și pct.8 nu au caracter normativ, respectiv se va revedea necesitatea păstrării acestora.	Se acceptă Punctele 3 și 8 au fost excluse din proiect. În condițiile art.57 alin.(1) din Legea nr.92/2022 - <i>în scopul supravegherii, activele și pasivele societății de asigurare sau de reasigurare se evaluează conform prevederilor prezentului articol, actelor normative ale autorității de supraveghere și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS).</i> Prin urmare, conform propunerile recepționate, proiectul Regulamentului a fost completat cu Capitolul II „Evaluarea activelor și pasivelor, altele decât rezervele tehnice”, care prevede metodele și ipotezele care trebuie aplicate de către societățile de asigurare la evaluarea activelor și pasivelor cu ajutorul prețurilor de piață. În sensul celor menționate, la evaluarea activelor și pasivelor (altele decât rezervele tehnice) se asigură coerența cu piața: activele și pasivele se evaluează la valoarea la care pot fi tranzacționate, transferate sau decontate pe piață (diferită de valoarea lor contabilă). Totodată, în sensul recalculării activelor/pasivelor la valoarea de piață
8. Activele și pasivele care formează fondurile proprii se evaluează conform prevederilor articolului 57 din Legea nr. 92/2022.	Asociația Obștească „Uniunea Asigurătorilor din Republica Moldova”	13.	Prevedere din Directiva Solvabilitate II se referă la evaluarea activelor la valoarea lor de piață sau valoarea justă. Conceptul de "valoarea justă" este utilizat în mod larg în IFRS și se referă la <i>prețul care ar fi primit în cazul vânzării unui activ sau plătit pentru transferul unei datorii într-o tranzacție ordonată între participanții la piață la data de evaluare.</i> Unicele referințe cu privire la evaluarea activelor/pasivelor conținute de proiectul de Regulament sunt enunțate la punctele 3 și 8 ale proiectului de Regulament, care indică evaluarea activelor/pasivelor conform prevederilor art. 57 din Legea nr. 92/2022, și anume la valoarea la care ar putea fi transferate sau decontate între părți, de bunăvoie, în cunoștință de cauză și în condiții normale de concurență.	

		La evaluarea pasivelor nu se efectuează nicio ajustare, în funcție de bonitatea societăților de asigurare sau de reasigurare. Suplimentar la prevederile Directivei Solvabilitate II și ale Regulamentului delegat 2015/35, ghidurile EIOPA conțin detalii care dezvăluie principiile de evaluare a pasivelor în scopul întocmirii bilanțului de solvabilitate. Mai mult, proiectul de Regulament nu dezvăluie evaluarea activelor privind impozitele amânate, care derivă din diferența de fonduri proprii obținută la întocmirea bilanțului de solvabilitate, aspect prevăzut în art. 15 al Regulamentului delegat 2015/35 și în Ghidul EIOPA privind recunoașterea și evaluarea altor active și pasive decât rezervele tehnice (impactul fiind de minimum 12% din diferențele constatate). Impactul acestei lacune constituie nerespectarea principiilor economice de întocmirea a poziției financiare a asigurătorului. Concluzii: Din cele expuse la acest punct, evidențiem faptul că valoarea activelor și pasivelor care formează fondurile proprii ale asigurătorului în scopuri de solvabilitate nu sunt evaluate conform principiilor prevăzute de Legea 92/2022 și	întru vizualizarea și compararea valorilor obținute (cu cele evaluate conform IFRS), acestea urmează a fi reflectate în macheta bilanțului contabil. Suplimentar, reieșind din modificările operate la proiect în urma consultărilor, în scopul respectării principiilor clarității, coerenței și consecutivității, prin proiectul hotărârii au fost statuate modificări la Regulamentul nr. 30/13/2023 privind situațiile financiare specializate ale societăților de asigurare sau de reasigurare. Astfel, proiectul hotărârii intervine prin amendarea machetei bilanțului contabil cu indicarea valorilor prudențiale ale pozițiilor de activ și pasiv (altele decât rezervele tehnice). Bilanțul în scopul prudențial este destinat să ofere o evaluare realistă și actualizată a activelor, pasivelor și fondurilor proprii ale societății de asigurări sau de reasigurări. Suplimentar, macheta bilanțului contabil a fost completată cu poziția „Interese minoritare (interese care nu controlează)”, fiind amendate, respectiv, formularul raportului „Forma PP- Contul de profit și pierdere” și formularul „1.1 Situația modificărilor capitalului propriu”.
--	--	---	--

			Directiva Solvabilitate II, fapt care, pe lângă încălcarea principiilor de transpunere și punere în aplicare a normelor legale de evaluare a activelor și pasivelor, determină obținerea unei poziții financiare a asigurătorilor neconformă cu realitatea. Recomandări: Prevederile proiectului de Regulament trebuie armonizate astfel încât să asigure transpunerea și executarea art. 57 al Legii 92/2022 și transpunerea Directivei Solvabilitate II.	
6. În scopul asigurării stabilității și siguranței activității desfășurate și îndeplinirii obligațiilor asumate față de deținătorii de polițe și beneficiarii asigurărilor, societatea de asigurare sau de reasigurare trebuie să mențină un nivel adecvat al fondurilor proprii eligibile, dar nu mai mic decât MCR, stabilite conform prezentului Regulament	Banca Națională a Moldovei	14.	Descrierea scopului normei nu are caracter normativ, ci unul de argumentare, caracteristic pentru Nota informativă la proiect. În acest sens, textul "În scopul asigurării stabilității și siguranței activității desfășurate și îndeplinirii obligațiilor asumate față de deținătorii de polițe și beneficiarii asigurărilor" se va exclude, eventual cu includerea corespunzătoare în Notă informativă; - considerăm necesară definirea noțiunii de „fonduri proprii eligibile”.	Se acceptă Din norma proiectului a fost exclus textul "<i>În scopul asigurării stabilității și siguranței activității desfășurate și îndeplinirii obligațiilor asumate față de deținătorii de polițe și beneficiarii asigurărilor</i>". Prin art.98 din Directiva 2009/138/CE sunt instituite limitele cantitative în ceea ce privește valorile eligibile ale fondurilor proprii. Prin urmare, limitele ar trebui să se aplice în măsura în care cerința de capital de solvabilitate și cerința de capital minim sunt acoperite cu fonduri proprii. Elementele fondurilor proprii care depășesc limitele nu sunt considerate drept fonduri proprii eligibile.

				În acest sens, proiectul prevede limitări pentru eligibilitatea fondurilor proprii. Din considerentele enunțate, nu este necesara definirea prin noțiune a fondurilor proprii eligibile.
8. Activele și pasivele care formează fondurile proprii se evaluează conform prevederilor articolului 57 din Legea nr. 92/2022.		15.	La pct.8, în partea ce se referă la mențiunea că evaluarea activelor și pasivelor se realizează în conformitate cu prevederile art.57 din Legea nr.92/2022 relatăm că articolul menționat stipulează că „În scopul supravegherii, activele și pasivele societății de asigurare sau de reasigurare se evaluează conform prevederilor prezentului articol, actelor normative ale autorității de supraveghere și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS)”. Considerăm că pentru a asigura principii comune de evaluare a activelor și pasivelor doar trimiterea la art.57 din Lege nu este suficientă. Reiterăm poziția expusă anterior privind necesitatea stabilirii unor prevederi în acest sens în actele normative. Sugerăm examinarea oportunității includerii în proiect a unui compartiment, care va prevedea metodele și ipotezele care trebuie aplicate de către societățile de asigurare la evaluarea menționată (se propune examinarea prevederilor stabilite prin Regulamentul delegat (Capitolul II, art.7-16)).	Se acceptă Punctele 3 și 8 au fost excluse. În condițiile art.57 alin.(1) din Legea nr.92/2022 - <i>în scopul supravegherii, activele și pasivele societății de asigurare sau de reasigurare se evaluează conform prevederilor prezentului articol, actelor normative ale autorității de supraveghere și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS)</i>. Prin urmare, reieșind din propunerile recepționate, proiectul Regulamentului a fost completat cu Capitolul II „Evaluarea activelor și pasivelor, altele decât rezervele tehnice”, care prevede metodele și ipotezele care trebuie aplicate de către societățile de asigurare la evaluarea activelor și pasivelor cu ajutorul prețurilor de piață. În sensul celor menționate, la evaluarea activelor și pasivelor (altele decât rezervele tehnice) se asigură coerența cu piața: activele și pasivele se evaluează la valoarea la care pot fi tranzacționate,

				transferate sau decontate pe piață (diferită de valoarea lor contabilă).
8. Activele și pasivele care formează fondurile proprii se evaluează conform prevederilor articolului 57 din Legea nr. 92/2022.	Asociația Obștească „Uniunea Asigurătorilor din Republica Moldova”	16.	Deci, în timp ce este adevărat că fondurile proprii de bază sunt formate din diferența dintre active și pasive (excedentul de active față de pasive), nu este corect să spunem că activele și pasivele în sine reprezintă fondurile proprii. Mai degrabă activele și pasivele sunt elementele care contribuie la determinarea nivelului fondurilor proprii. Concluzii: Proiectul de Regulament nu conține o noțiune clară, bine definită și transparentă a fondurilor proprii. În schimb, această noțiune este abordată în mai multe norme în contexte diferite, fapt care creează confuzie și reduce aplicabilitatea acestui termen. Recomandări: Propunem definirea clară și transparentă a noțiunii de fonduri proprii, care să fie utilizată în același sens în toate normele proiectului de Regulament.	Comentariu: Punctul 8 a fost exclus din proiect. Totodată, prin proiectul Regulamentului a fost stabilită Lista completă a elementelor fondurilor proprii pentru fiecare nivel, inclusiv fonduri proprii de bază sau auxiliare, astfel încât să fie cert care sunt elementele pentru a căror clasificare societatea de asigurare și de reasigurare ar trebui să solicite aprobarea autorității de supraveghere.
9. Fondurile proprii de bază sunt formate din următoarele elemente: 1) capital social ordinar vărsat, inclusiv acțiunilor proprii deținute direct sau indirect (capital	Banca Națională a Moldovei	17.	La pct.9: - subpct.1) cuvântul „ordinar” de exclus. Totodată, considerăm necesar excluderea din elementele fondurilor proprii a „acțiunilor proprii deținute direct sau indirect (capital retras/acțiuni de tezaur)”. Conform Legii nr.1134/1997	Se acceptă

retras/acțiuni de tezaur), care include:			(art.14 (4)) acțiunile de tezaur nu constituie capital propriu al societății. De asemenea, includerea acțiunilor respective în fonduri proprii vine în contradicție și cu cadrul european (Directiva Solvabilitate II și Regulamentul delegat (art.70 alin.(1)), care prevede expres excluderea acestor tipuri de acțiuni din fondurile proprii ale societăților de asigurare.	
3) fondurile inițiale, contribuțiile membrilor sau elementul de fonduri proprii de bază echivalent pentru societățile mutuale și de tip mutual; 4) conturile subordonate ale membrilor societății mutuale;		18.	La subpct.3) și 4) (precum și în alte puncte de proiect (pct. 15 subpct.2) și 8), pct. 28 subpct.3 lit. a) pct.3. și 4. ș.a.) observăm că se operează cu noțiunile de „societățile /asociații / întreprinderi mutuale și de tip mutual”, noțiuni care, aparent, nu se regăsesc în cadrul normativ național. Se vor revedea normele sub acest aspect;	Se acceptă
5) fonduri proprii surplus;		19.	Considerăm necesară expunerea elementului respectiv în modul care este specificat în Regulamentul delegat, și anume „fondurile surplus care nu sunt considerate obligații din asigurare și reasigurare”.	Se acceptă
6) rezerva de reconcelie		20.	La subpct.6) și ulterior pe parcursul proiectului se propune substituirea termenului de „reconciliere” cu „reconciliere”;	Se acceptă
8) creanțele nete privind impozitul amânat;		21.	Se propune a se examina suplimentar oportunitatea elementului menționat (creanțele nete privind impozitul amânat), având în vedere că acesta nu se regăsește	Se acceptă

			în Lista elementelor fondurilor proprii, prevăzută la art. 69 din Regulamentul delegat. Creanțele respective urmează să se includă în fondurile proprii de rangul 3, ca element al rezervei de reconciliere și nu ca element separat.	
9. Fondurile proprii de bază sunt formate din următoarele elemente: 8) creanțele nete privind impozitul amânat;	Asociația Obștească „Uniunea Asigurătorilor din Republica Moldova”	22.	Punctul 9 vizează creanțele nete privind impozitul amânat ca parte componentă a fondurilor proprii de bază. Acest fapt, în principiu, în aspecte de structură, este armonizat cu prevederile art.76 din Regulamentul delegat 2015/35, care include creanțele nete privind impozitul amânat în fonduri proprii de nivelul 3. Totuși, diferența esențială constă în sensul economic al acestui element, care nu este dezvăluit în proiectul de Regulament, și anume, art. 15 din Regulamentul delegat 2015/35 expune că <i>întreprinderile de asigurare și de reasigurare evaluează impozitele amânate, altele decât creanțele privind impozitul amânat ce rezultă din reportarea creditelor fiscale neutilizate și din reportarea pierderilor fiscale neutilizate, pe baza diferenței dintre valorile atribuite activelor și pasivelor recunoscute și evaluate în conformitate cu articolul 75 din Directiva 2009/138/CE și, în cazul rezervelor tehnice, în conformitate cu articolele 76-85 din</i>	Se acceptă parțial Elementul „creanțele nete privind impozitul amânat” a fost exclus din lista elementelor fondurilor proprii și inclus ca element al fondurilor proprii de bază de rangul 3. Totodată, proiectul Regulamentului a fost completat cu o normă: - <i>Societatea de asigurare și de reasigurare recunoaște și evaluează impozitele amânate în raport cu toate activele și pasivele, inclusiv rezervele tehnice care sunt recunoscute în scopuri de solvabilitate sau în scopuri fiscale. O societate de asigurare sau de reasigurare trebuie să compenseze creanțele și datoriile privind impozitul amânat numai dacă deține un drept valabil juridic de a compensa creanțele privind impozitul amânat cu datoriile privind impozitul amânat; și dacă creanțele și datoriile privind impozitul amânat se referă la impozitele percepute de aceeași autoritatea fiscală de la aceeași societate impozabilă.</i>

			<i>respectiva directivă, pe de o parte, și valorile atribuite activelor și pasivelor recunoscute și evaluate în scopuri fiscale, pe de altă parte.</i> Concluzii: Problematika aici decurge din faptul că, în lipsa unei clarități a sensului economic al creanțelor nete privind impozitul amânat în cadrul proiectului de Regulament, poate exista un risc de interpretare greșită sau de utilizare inadecvată a acestora. În plus, în absența unei explicații clare a metodei de evaluare a acestor creanțe, companiile de asigurări ar putea să nu poată să-și evalueze corect poziția de solvabilitate.	
9. Fondurile proprii de bază sunt formate din următoarele elemente: 9) alte elemente de fonduri proprii aprobate de autoritatea de supraveghere ca fonduri proprii de bază care nu sunt menționate mai sus;	Asociația Obștească „Uniunea Asigurătorilor din Republica Moldova”	23.	Punctul 9 al proiectului de Regulament vizează alte elemente de fonduri proprii aprobate de autoritatea de supraveghere ca fonduri proprii de bază care nu sunt menționate la alin. 1-8 ale acestui punct, ca parte componentă a fondurilor proprii de bază. Concluzii: Prin urmare, ar fi oportun dacă autoritatea de supraveghere ar oferi mai multe detalii sau îndrumări cu privire la ce pot constitui aceste alte elemente și cum ar trebui evaluate și aprobate. Acest lucru ar ajuta la îmbunătățirea transparenței și la reducerea incertitudinilor, facilitând astfel gestionarea eficientă a capitalului de către	Se acceptă În condițiile alinierii la art.69 din Regulamentul delegat (UE) 2015/35 care determină elementele fondurilor proprii, elementul - „<i>alte elemente de fonduri proprii aprobate de autoritatea de supraveghere ca fonduri proprii de bază care nu sunt menționate mai sus</i>” - a fost exclus din proiect.

			companiile de asigurări și contribuind la stabilitatea generală a sistemului de asigurări.	
10. Fondurile proprii surplus sunt formate din profituri acumulate care nu au fost puse la dispoziție pentru a fi distribuite asiguraților și beneficiarilor asigurării, specifice asigurărilor de viață.	Banca Națională a Moldovei	24.	Se propune de substituit cuvintele „Fondurile proprii surplus” cu cuvintele „Fondurile surplus”, precum și de modificat/suplimentat redacția astfel încât să transpună fidel prevederile art. 91 din <i>Directiva Solvabilitate II: fondurile surplus nu sunt considerate obligații din asigurare și reasigurare, în măsura în care aceste fonduri surplus îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 94 alineatul (1)</i>	Se acceptă parțial Conform art.91 din Directiva 2009/138/CE: (1) Fondurile surplus sunt considerate a fi profituri acumulate care nu au fost puse la dispoziție pentru a fi distribuite deținătorilor de polițe și beneficiarilor. (2) În măsura în care sunt autorizate de legislația națională, fondurile surplus nu sunt considerate obligații din asigurare și reasigurare, în măsura în care aceste fonduri surplus îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 94 alineatul (1). În sensul celor menționate, prin coroborarea alin.(1) și (2), norma din proiect se expune în următoarea redacție: - <i>Fondurile surplus sunt formate din profituri acumulate care nu au fost puse la dispoziție pentru a fi distribuite asiguraților și beneficiarilor asigurării și care nu sunt considerate obligații din asigurare sau din reasigurare, dacă îndeplinesc criteriile prevăzute la punctul 41.</i>
11. Fondurilor proprii de bază se reduc cu valoarea totală a participațiilor societăților de		25.	Sugerăm de substituit sintagma „capitalul băncilor și societăților” cu sintagma „capitalul social al băncilor și al	Se acceptă Anexa nr.1 a fost corelată cu norma din proiect.

asigurare sau de reasigurare în capitalul al băncilor și societăților de investiții care depășesc 10% din suma elementelor prevăzute la punctul 9, subpunctele 1) - 6), corespunzător rangurilor la care se referă, prevăzute în secțiunea 4-a.			societăților”. De asemenea, propunem atât la pct.11, cât și, ulterior, pe tot textul proiectului, de revăzut entitățile față de participațiile în capitalul cărora se referă limitările specificate, având în vedere că la art. 68 din Regulamentul delegat se face referire la „instituțiile financiare și de credit”, o noțiune mai largă decât „bănci și societăți de investiții”; Totodată, punctul în cauză prevede că fondurile proprii se reduc cu valoarea totală ... din suma elementelor prevăzute la punctul 9 subpunctele 1)-6), dar în Anexa nr.1 - Fonduri proprii este inclus și rândul nr.7 „Datorii subordonate” propunem de corelat condiția din punctul dat cu anexa nr.1.	
12. Valoarea netă a fondurilor proprii de bază se determină prin diferența dintre valoarea fondurilor proprii prevăzută la punctul 7 și deducerile prevăzute la punctul 11.		26.	Se va analiza oportunitatea înlocuirii textului „punctul 7” cu textul „punctul 7 subpunctul 1)”.	Se acceptă
13. Rezerva de reconciliere este formată din excedentul de active față de datorii, care se ajustează conform următoarelor: 1) se adaugă valoarea acțiunilor proprii deținute direct sau indirect (capital retras/acțiuni de tezaur); 2) se deduc valorile:		27.	Conform Legii nr.1134/1997 (art.14 (4)) acțiunile de tezaur nu constituie capital propriu al societății. De asemenea, includerea acțiunilor respective în fonduri proprii vine în contradicție și cu cadrul european (Directiva Solvabilitate II și Regulamentul delegat (art.70 alin.(1)), care prevede expres excluderea acestor	Se acceptă

a) elementelor prevăzute la punctul 9, subpct 1)-5) și 7)–9); b) fondurile proprii restricționate.	Asociația Obștească „Uniunea Asigurătorilor din Republica Moldova”	28.	tipuri de acțiuni din fondurile proprii ale societăților de asigurare. Articolul 70 al Regulamentului delegat 2015/35 expune următoarele: <i>1. Rezerva de reconciliere menționată la articolul 69 litera (a) punctul (vi) este egală cu totalul excedentului de active față de pasive din care se scad toate elementele următoare:</i> <i>(a) cuantumul acțiunilor proprii deținute de întreprinderea de asigurare sau de reasigurare;</i> <i>(b) dividendele, distribuirile și cheltuielile previzibile; [...]</i> Proiectul de Regulament se abate de la modul de calcul al rezervei de reconciliere descrise de Regulamentul delegat 2015/35 în următoarele aspecte: - Tratarea dividendelor, distribuirilor și cheltuielilor previzibile: În Regulamentul delegat 2015/35, aceste elemente sunt luate în considerare explicit și deduse din excedentul de active față de pasive. În proiectul de Regulament aceste elemente nu sunt incluse în componența rezervei de reconciliere, ci sunt tratate ca elemente ale fondurilor proprii restricționate. - Elementele fondurilor proprii restricționate: în privința acestor elemente diferența între modul de calcul al rezervei	Se acceptă parțial Societățile de asigurare sau de reasigurare împart excedentul de active față de pasive în cunanturi care să corespundă elementelor de capital evidențiate în situațiile lor financiare și unei rezerve de reconciliere. Rezerva de reconciliere poate fi pozitivă sau negativă. În sensul propunerilor recepționate, norma din proiect a fost reformulată.
--	---	------------	---	---

			de reconciliere este determinată de substituirea conceptului de fonduri proprii restricționate de proiectul de Regulament, care au ca efect interpretarea economică diferită a indicatorilor și, respectiv, a rezultatelor acestora. - Quantumul participațiilor deținute în instituții financiare și de credit, astfel cum sunt menționate la articolul 92 alineatul (2) din Directiva 2009/138/CE, dedus în conformitate cu articolul 68: Proiectul de Regulament deduce aceste elemente la determinarea fondurilor proprii nete. Recomandări: Propunem armonizarea aspectelor ce vizează rezerva de reconciliere din proiectul de Regulament cu cele ale Regulamentului delegat 2015/35.	
14. Rezerva de reconciliere se dezvăluie conform următoarelor elemente:	Banca Națională a Moldovei	29.	Pentru claritate recomandăm substituirea textului „se dezvăluie conform” cu textul „se determină reieșind din”. Totodată, nu este clară care este diferența între elementul „rezerve prevăzute de cadrul normativ” de la subpct.4) și elementul „alte rezerve” de la subpct.6). Se va preciza norma.	Se acceptă parțial: - Dispozitivul normei a fost reformulat în sensul propunerii. - Elementul „rezerve prevăzute de cadrul normativ” acoperă rezervele constituite în conformitate cu legile speciale (de ex. Legea nr.1137/1997) și statutul societății. Elementul „alte rezerve” acoperă fondurile formate de societate și reflectate în bilanțul contabil la „alte rezerve” (Hotărârea CNPF 30/13/2023, pct.46, BC).

15. Fondurile proprii auxiliare sunt formate din elemente diferite de fondurile proprii de bază și cuprind următoarele elemente: 1) capital social nevărsat, nesubscris (neînregistrat) neapelat, plătit la cerere;		30.	Se propune textul „ <i>nesubscris (neînregistrat) neapelat</i> ” de substituit cu cuvintele „ <i>și neplătit</i> ”, având în vedere că Legea nr.1134/1997 operează cu termenul „neplătit”, precum și pentru a aduce în corespundere cu prevederile art. 74 lit. a) din <i>Regulamentul delegat</i> .	Se acceptă
3) acțiunile preferențiale nevărsate și neapelate, plătit la cerere;		31.	Subpct.3) cuvintele „ <i>și neapelate</i> ” de substituit cu cuvintele „ <i>și neplătite</i> ”.	Se acceptă
4) un angajament obligatoriu din punct de vedere juridic de a subscrie și a plăti datoriile subordonate la cerere; 9) alte angajamente obligatorii din punct de vedere juridic primite de societatea de asigurare sau de reasigurare, cu condiția ca elementul să poată fi apelat la cerere și să fie negrevat de sarcini.		32.	La subpct.4) și 9) termenul „ <i>angajament obligatoriu</i> ” pare să reprezinte o tautologie, având în vedere faptul că cuvântul „ <i>angajament</i> ” deja presupune asumarea unei obligații. Se va revedea.	Comentariu: În condițiile art.74 lit.d) și i) din Regulamentul delegat (UE) 2015/35, se utilizează elementul de „angajament obligatoriu”.
Rd.19 - Orice solicitări de capital viitoare pe care asociațiile mutuale sau de tip mutual ale armatorilor cu contribuții variabile care acoperă numai riscurile cuprinse în clasele 6, 12 și 17 din partea B a anexei la Legea nr.92/2022 le pot avea față de membrii lor prin solicitarea unor contribuții suplimentare în decursul următoarelor 12 luni.		33.	La pct.15 subpct.7) sunt enumerate clasele 6, 12 și 17 din partea B a anexei la Legea nr.92/2022, dar în rândul 19 anexa nr.1 - Fonduri proprii - sunt indicate clasele 7, 12 și 17. În acest sens, este necesar de corelat punctul dat cu anexa respectivă.	Se acceptă
17. Valorile elementelor fondurilor proprii auxiliare sunt luate în		34.	Se propune de suplimentat prevederile cu informațiile sau actele care vor fi	Se acceptă parțial

considerare la determinarea fondurilor proprii ale societății de asigurare sau reasigurare în exercițiul financiar următor, numai după obținerea aprobării prealabile din partea autorităților de supraveghere. 18. Autoritatea de supraveghere examinează solicitarea prevăzută la punctul 16, în termen de 60 zile. Autoritatea de supraveghere poate solicita informații suplimentare cu privire la evaluarea solicitării. Societatea de asigurare sau reasigurare prezintă informațiile solicitate în termen de 10 zile. Pe parcursul acestei perioade, termenul de examinare se suspendă. 19. Autoritatea de supraveghere aprobă prealabil sau respinge motivat solicitarea de aprobare a societății de asigurare sau reasigurare.			prezentate de către societățile de asigurare sau de reasigurare în scopul obținerii aprobării prealabile din partea autorității de supraveghere pentru recunoașterea elementelor fondurilor proprii auxiliare (inclusiv a valorii sau a metodei de calcul a valorii acestora). Totodată, considerăm oportun de inclus specificări cu privire la tipul solicitării (trimitere la pct.16).	Proiectul a fost redactat și completat cu norme care vor reglementa suplimentar procedura de aprobare prealabilă (cu indicarea inclusiv a documentelor/informațiilor necesare a fi prezentate; acțiunile/responsabilitățile autorității de supraveghere).
23. Societatea de asigurare sau de reasigurare care solicită aprobarea prealabilă sau deține fonduri proprii auxiliare trebuie să dispună de reglementări interne privind eventualele modificări viitoare care ar putea avea ca efect reducerea capacității de absorbire a pierderilor		35.	Pentru claritate, recomandăm substituirea textului „condițiile contractuale ale acordului” cu textul „condițiile contractului/acordului vizat”.	Se acceptă

elementului fondurilor proprii auxiliare, care trebuie să se refere cel puțin la următoarele: 1) condițiile contractuale ale acordului				
<i>Secțiunea a 4-a.</i> Distribuția fondurilor proprii pe ranguri		36.	Cu referire la denumirea secțiunii 4 „Distribuția fondurilor proprii pe ranguri” remarcăm că aceasta creează confuzie, în partea ce ține de termenul utilizat „distribuție”, în măsura în care în conținutul secțiunii se utilizează termenul „clasificare”. Se va revedea sub acest aspect.	Se acceptă
27. Clasificarea elementelor fondurilor proprii depinde de apartenența acestora la fondurile proprii de bază sau la fondurile proprii auxiliare și de măsura în care:		37.	Considerăm că norma are o formulare ambiguă, deoarece înțelegem că „clasificarea” presupune „atribuirea” elementelor de fonduri proprii la o anumită clasă și nu „depinde” de apartenența acestora la o anumită clasă. Mai mult ca atât, modul de clasificare a acestora pe ranguri este stabilit la punctele anterioare 25 și 26. Din această perspectivă intenția autorului necesită precizată.	Se acceptă
28. Se consideră că elementele fondurilor proprii de bază prevăzute la punctul 9, subpunctele 1)-7), prezintă în mare măsură caracteristicile prevăzute la punctul 27, subpunctul 1), literele a) și b), ținând seama de particularitățile		38.	În partea dispozitivă, considerăm că norma este confuză. Potrivit acesteia înțelegem că oricare element al fondurilor proprii prevăzute la punctul 9 subpunctele 1)-7), prezintă, în mare măsură, caracteristicile prevăzute la punctul 27 subpunctul 1) literele a) și b) și ține seama	Se acceptă parțial

prevăzute la punctul 27, subpunctul 2), și se clasifică de rangul 1 atunci când corespund următoarelor:			de particularitățile prevăzute la punctul 27 subpunctul 2), or apare întrebarea dacă aceste elementele de fonduri proprii citate nu necesită mai întâi evaluate din perspectiva acestor norme pentru a afirma că ele prezintă acele caracteristici. Opinăm că, formularea propusă are un caracter de constatare și nu unul normativ, fapt ce impune revizuirea normei. Această remarcă se referă și la pct.29, 30, 31 care sunt formulate în mod similar;	
e) elementul fondurilor proprii de bază prevăzute la punctul 9, subpunctele 1) litera b), 2) litera b), 4) și 7) dispun de unul dintre următoarele mecanisme de absorbire a pierderilor care trebuie să se declanșeze în cazul în care nu se respectă nivelul ratei de solvabilitate prevăzut la punctul 46: 1. valoarea acestor elemente poate fi redusă ca efect al achitării creanței deținătorului elementului respectiv în cazul procedurilor de lichidate, rambursării sau răscumpărării elementului respectiv, distribuirii elementului respectiv;		39.	Noțiunea de „distribuire a elementului de fonduri proprii” utilizată începând cu pct.28 subpct.1) lit. e) și, ulterior, pe întreg textul proiectului, necesită a fi definite, pentru a clarifica sensul acesteia în scopul acestui regulament;	Comentariu: În textul proiectului, în subpct.3) sunt stabilite condițiile care urmează a fi îndeplinite ca elementul fondurilor proprii de bază să poată permite efectuarea unei distribuiri.
f) elementul fondurilor proprii de bază îndeplinește unul din următoarele criterii:		40.	Nu este clar ce se are în vedere prin textul „termenul stabilit pentru existența	Se acceptă Norma a fost redactată.

1. elementul fondurilor proprii de bază prevăzute la punctul 9, subpunctele 1) litera a), 2) litera a) și 3) este fără termen sau în cazul în care elementul aferent are o scadență fixă, aceasta este echivalentă cu <u>termenul stabilit pentru existența societatea de asigurare sau de reasigurare</u> ;			societatea de asigurare sau de reasigurare”.	
g). 3. prevede, prin dispozițiile juridice, contractuale sau cadrul normativ, suspendarea rambursării sau a răscumpărării elementului respectiv dacă rata de solvabilitate nu se respectă sau dacă rambursarea ori răscumpărarea ar duce la nerespectarea acestei rate, suspendare care se aplică până când se respectă rata de solvabilitate, cu excepția prevederilor literei k).		41.	Propunem substituirea textului „dispozițiile juridice, contractuale sau cadrul ” cu textul „act juridic sau act” dacă aceasta a fost intenția autorului. Propunerea se referă și la alte formulări similare din text.	Se acceptă
k) elementul fondurilor proprii de bază prevăzute la punctul 9, subpunctele 1) - 4) și 7) pot permite rambursarea sau răscumpărarea acestora, iar elementele prevăzute la punctul 9, subpunctele 1) litera a), 2) litera a), 3) și 7) pot permite distribuirea acestora, atunci când rata de solvabilitate nu se respectă sau când rambursarea ori răscumpărarea, respectiv,		42.	Nu e clar ce se are în vedere prin textul „acestora” (nu e clar răscumpărarea sau rambursarea „cui” o permite elementul de fonduri proprii).	Se acceptă Cuvântul „acestora” a fost substituit cu „elementului respectiv”.

distribuirea ar duce la nerespectarea acestei rate, doar atunci când sunt îndeplinite toate condițiile următoare:				
g) elementul fondurilor proprii de bază prevăzute la punctul 9, subpunctele 1) - 4) și 7): 1. este rambursabil sau răscumpărabil numai la alegerea societății de asigurare sau de reasigurare, iar rambursarea sau răscumpărarea elementului fondurilor proprii de bază este supusă aprobării prealabile a autorităților de supraveghere		43.	La subpct.1) lit. g) subpct.2), pct.29 subpct.1) lit. c) și subpct.2) se indică o condiție pentru care elementul de fonduri proprii este considerat „rambursabil sau răscumpărabil” - atunci când rambursarea sau răscumpărarea este supusă aprobării prealabile a autorității de supraveghere. Remarcăm că prin proiect nu este stabilită această procedură de aprobare prealabilă a rambursării sau răscumpărării elementului fondurilor proprii de bază, ceea ce ar putea crea dificultate în aplicarea normei.	Se acceptă Proiectul a fost completat cu secțiunea „Aprobarea de către Banca Națională a Moldovei a rambursării și răscumpărării”. În aceste condiții prin normele din secțiunea în cauză s-au stabilit condiții în care societatea de asigurare sau de reasigurare solicită aprobarea autorității de supraveghere pentru rambursarea sau răscumpărarea în conformitate cu normele proiectului (prin depunerea unei cereri, semnate de președintele consiliului societății sau de organul executiv, cu anexarea documentelor justificative).
Lipsește prevederea din proiect			Recomandăm ca subpct.2) și 3) de la pct.28 să fie expuse în puncte separate.	Comentariu: În sensul dispozitivului normei, sunt determinate totalitatea particularităților elementelor fondurilor proprii de bază (subpct.1), 2), 3)) necesare clasificării în rangul I.
2. societatea de asigurare sau de reasigurare are competența deplină în orice moment de a anula distribuiri aferente elementului fondurilor proprii de bază pentru o		44.	La pct.28 subpct.3) lit. b) pct.2 se propune de substituit cuvântul „întreprindere” cu cuvântul „societate”, în corespundere cu terminologia utilizată în Legea nr. 92/2022.	Se acceptă

perioadă de timp nelimitată și în mod necumulativ, iar întreprinderile pot utiliza fără restricție aceste plăți anulate pentru a-și îndeplini obligațiile pe măsură ce acestea devin exigibile;				
<i>Secțiunea a 3-a.</i> Fondurile proprii auxiliare	Asociația Obștească „Uniunea Asigurătorilor din Republica Moldova”	45.	Punctele 15-24, 31-32 ale proiectului de Regulament vizează componența fondurilor proprii auxiliare, modul de aprobare a acestora de către autoritatea de supraveghere și atribuirea acestora pe ranguri, fără a conține o introducere în sensul economic al acestora. Fondurile proprii auxiliare, conform ghidului EIOPA, sunt fonduri de capital care nu sunt incluse în definiția fondurilor proprii de bază sau a fondurilor proprii suplimentare. Acestea sunt utilizate pentru acoperirea SCR (Solvency Capital Requirement) și MCR (Minimum Capital Requirement) doar în cazul în care autoritatea de supraveghere a aprobat acest lucru. Faptul că proiectul de Regulament nu conține o descriere sau o explicație clară a rolului și semnificației fondurilor proprii auxiliare în cadrul evaluării solvabilității creează confuzii. Concluzii: Este necesară o mai bună clarificare a modului în care fondurile proprii auxiliare sunt tratate în cadrul	Se acceptă parțial: În conformitate cu articolul 90 din Directiva 2009/138/CE, proiectul a fost completat cu procedura de aprobare prealabilă de autoritatea de supraveghere și evaluare a cererii de aprobare a fondurilor proprii auxiliare, cu luarea în considerare a substanței economice și valabilității juridice a elementului fondurilor proprii auxiliare pentru care se solicită aprobarea.

			indicatorilor financiari și de ce acestea nu sunt incluse în calcule, cum ar fi rata de solvabilitate. Aceasta ar putea necesita o revizuire a proiectului de Regulament sau dezvoltarea de noi ghiduri pentru a ajuta companiile de asigurare să navigheze aceste complexități.	
34. Evaluarea și clasificarea elementelor fondurilor proprii de către autoritatea de supraveghere se realizează la solicitarea și în baza documentelor prezentate de către societatea de asigurare sau de reasigurare, conform următoarelor:	Banca Națională a Moldovei	46.	Necesită precizate: care „documente” trebuie prezentate autorității de supraveghere?	Se acceptă
e) forța executivă a condițiilor contractuale ale elementului fondurilor proprii în toate jurisdicțiile relevante;		47.	Considerăm că textele „condiții contractuale ale elementului fondurilor proprii” și „jurisdicții relevante” sunt pasibile de interpretare. Se vor clarifica/preciza aceste aspecte.	Se acceptă
13) numerarul în casierie în cuantumul valorii de peste 1% din totalul rezervele tehnice nete și MCR;		48.	Propunem excluderea cuvântului „nete” în vederea corelării cu rândul 3.13 din anexa nr.2 - Rezerva de reconciliere.	Se acceptă
37. Sunt considerate fonduri proprii restricționate, următoarele valori ale elementelor de activ: 8) cheltuielile, inclusiv de achiziție, reportate;		49.	Deși punctul respectiv specifică că fonduri proprii restricționate se consideră anumite elemente de activ, printre elementele enumerate la acest punct se regăsesc elemente de pasiv, cheltuieli. Suplimentar, remarcăm că utilizarea în partea dispozitivă a termenului „valori” ale	Se acceptă și se comentează Atât activitățile de asigurare și de reasigurare de viață, cât și activitățile de asigurare și de reasigurare generală pot conduce la fonduri restricționate. În acest sens, norma din proiect a fost redactată, fiind stabilite exigențe/criterii

			elementelor de active nu corespunde integral celor enumerate în subpunctele ce urmează.	aferent elementelor fondurilor proprii restricționate care sunt considerate elementele care au o capacitate redusă de a absorbi integral pierderile în perspectiva continuării activităților din cauza lipsei lor de transferabilitate din cadrul societății de asigurare sau de reasigurare.
9) dividendele, distribuirile și cheltuielile previzibile aferente, care nu au fost aprobate de adunarea generală anuală a acționarilor privind plata acestora (inclusiv valoarea dividendelor preliminare);		50.	Propunem ca dividendele, distribuirile și cheltuielile previzibile să fie deduse din rezerva de reconciliere, similar principiului aplicat în actele uniunii europene. Concomitent, nu este clară necesitatea specificării „care nu au fost aprobate de adunarea generală anuală a acționarilor privind plata acestora (inclusiv valoarea dividendelor preliminare)”.	Se acceptă parțial În condițiile propunerii, s-a amendat norma proiectului, urmând ca - „dividendele, distribuirile și cheltuielile previzibile” - să fie deduse din rezerva de reconciliere. Totodată, conform art.81 pct.2 din Regulamentul delegat - Prin derogare de la alineatul (1), în cazul în care activele, pasivele și riscul din cadrul unui fond restricționat nu sunt semnificative, întreprinderile de asigurare și de reasigurare pot reduce rezerva de reconciliere cu cuantumul total al elementelor fondurilor proprii restricționate.
11) investiții în emitenții cărora li s-a retras autorizația de activitate sau care se află în procedură de insolvență;		51.	Se va preciza ce se are în vedere prin „emitent”.	Comentariu: În sensul în care norma din proiect a fost redactată, fiind stabilite exigențe/criterii aferente elementelor fondurilor proprii restricționate care sunt considerate elementele care au o capacitate redusă de

				a absorbi integral pierderile în perspectiva continuării activităților din cauza lipsei lor de transferabilitate din cadrul societății de asigurare sau de reasigurare, subpct.11) a fost exclus.
15) bunurilor imobile cu destinație agricolă și a celor din extravilan în cuantumul valorii de 25% din valoarea de bilanț a acestora;		52.	Propunem substituirea cuvintelor „din valoarea de bilanț a acestora” cu cuvintele „din valoarea justă”, pentru a corela cu prevederile Legii nr.92/2022 (art.59 alin.(1) lit. i) subpct.3)).	Comentariu: În sensul în care norma din proiect a fost redactată, fiind stabilite exigențe aferente elementelor fondurilor proprii restricționate care sunt considerate elementele care au o capacitate redusă de a absorbi integral pierderile în perspectiva continuării activităților din cauza lipsei lor de transferabilitate din cadrul societății de asigurare sau de reasigurare, subpct.15) a fost exclus.
16) elementele de activ care nu se încadrează în limitele din activității societății de asigurare sau de reasigurare prevăzute la articolul 32 din Legea nr. 92/2022;		53.	Recomandăm substituirea textului „nu se încadrează în limitele activității” cu textul „nu rezultă din activitatea”.	Comentariu: În sensul în care norma din proiect a fost redactată, fiind stabilite exigențe aferente elementelor fondurilor proprii restricționate care sunt considerate elementele care au o capacitate redusă de a absorbi integral pierderile în perspectiva continuării activităților din cauza lipsei lor de transferabilitate din cadrul societății de asigurare sau de reasigurare, subpct.16) a fost exclus.
17) orice active fictive		54.	Sugerăm examinarea oportunității excluderii elementului „ <i>orice active fictive</i> ”. Includerea unui astfel de element ar presupune că autoritatea de	Comentariu: În sensul în care norma din proiect a fost redactată, fiind stabilite exigențe aferente elementelor fondurilor proprii

			supraveghere acceptă existența în cadrul unei entități a astfel de active.	restricționate care sunt considerate elementele care au o capacitate redusă de a absorbi integral pierderile în perspectiva continuării activităților din cauza lipsei lor de transferabilitate din cadrul societății de asigurare sau de reasigurare, subpct.17) a fost exclus.
36. Fondurile proprii restricționate se deduc din rezerva de reconciliere 37. Sunt considerate fonduri proprii restricționate, următoarele valori ale elementelor de activ: 1) imobilizările necorporale; 2) mobila ca parte componentă a imobilizărilor corporale; 3) stocurile de materiale și obiecte de inventar; 4) avansurile acordate sub orice formă; 5) creanțele pentru primele subscrise care sunt mai vechi de 60 de zile de la data scadență prevăzută în contractele/polițele de asigurare, altele decât cele prevăzute la subpunctul 6); 6) creanțele pentru primele subscrise subvenționate de către stat pentru asigurarea riscurilor de producție în agricultură și piscicultură care sunt mai vechi de 270 de zile de la data scadență	Asociația Obștească „Uniunea Asigurătorilor din Republica Moldova”	55.	Punctele 36-37 ale proiectului de Regulament descriu calculul și dezvăluie elementele componente ale fondurilor proprii restricționate. Reieșind din contextul că valoarea fondurilor proprii constituie diferența dintre valoarea activelor și datoriilor, coroborat cu cele expuse mai sus, deducem că, prin prisma proiectului de Regulament, pentru majoritatea activelor descrise în Tabelul 1, valoarea cu care activele participă la fondurile proprii în scopuri de solvabilitate este mai mică decât valoarea cu care acestea ar putea fi tranzacționate. Aceasta reiese din faptul că, prin norma expusă la punctul 37 al proiectului de Regulament, valoarea activelor care participă la fondurile proprii este neîntemeiat limitată, întrucât contextul acestor limitări: 1. nu este argumentat prin prisma unor studii care să demonstreze incapacitatea acestor active, considerate la valoarea zero în scopul proiectului de	Se acceptă: Un excedent de active față de obligații se menține, în general, în cadrul fondului și acest excedent reprezintă fonduri proprii restricționate, deoarece există restricții privind utilizarea activelor și randamentul acestora, în cadrul acestui fond, pentru a acoperi obligații sau pierderi înregistrate în afara fondului. Fondurile proprii restricționate sunt abordate, în scopul reducerii rezervei de reconciliere atunci când elementele fondurilor proprii din cadrul unui fond restricționat au o capacitate redusă de a absorbi integral pierderile în perspectiva continuării activităților din cauza lipsei lor de transferabilitate din cadrul întreprinderii de asigurare sau de reasigurare pentru oricare dintre următoarele motive: (a) elementele pot fi utilizate doar pentru a acoperi pierderile rezultate dintr-o anumită parte a contractelor de asigurare

prevăzută în contractul/polița de asigurare; 7) creanțele de la reasiguratorii care nu mai dețin licență pentru activitatea de reasigurare, precum și cele care sunt mai vechi de 90 de zile de la data scadență prevăzută de contractul de reasigurare; 8) cheltuielile, inclusiv de achiziție, reportate ; 9) dividendele, distribuirile și cheltuielile previzibile aferente, care nu au fost aprobate de adunarea generală anuală a acționarilor privind plata acestora (inclusiv valoarea dividendelor preliminare); 10) alte creanțe, în măsura în care nu sânt recuperabile; 11) investiții în emitenții cărora li s-a retras autorizația de activitate sau care se află în procedură de insolabilitate; 12) depozitele și investițiile în băncile asupra cărora au fost aplicate acțiuni de rezoluție sau cărora li s-a retras licența; 13) numerarul în casierie în cuantumul valorii de peste 1% din totalul rezervele tehnice nete și MCR;		Regulament, nu pot absorbi pierderile prin valoarea lor de piață. Mai mult, majoritatea activelor excluse au o valoare de tranzacționare pozitivă (mai mult de zero); 2. nu reiese din principiile de evaluare a activelor descrise în art. 92/2022 și nu rezultă într-un rezultat consecvent sau aliniat acestor principii; 3. încalcă principiile de proporționalitate abordate de art. 29 (3-4) al Directivei Solvabilitate II; 4. încalcă art. 9 al Regulamentului delegat 2015/35; 5. transpunerea prevederilor Regulamentului CNPF privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asiguratorilor (reasiguratorilor) nr. 2/1 din 21.01.2011 care se abrogă și care sunt neconforme cu conceptul regimului Solvabilității II. Limitarea valorii activelor la întocmirea bilanțului de solvabilitate <i>nu este echivalentă cu principiul de evaluare a activelor la valoarea cu care ar putea fi tranzacționate (valoarea justă)</i>. Această excluziune pare să fie o încercare de a gestiona riscurile asociate cu anumite tipuri de active, dar <u>efectul secundar este că activele nu sunt evaluate în mod adecvat.</u>	sau de reasigurare ale întreprinderii de asigurare sau de reasigurare; (b) elementele pot fi utilizate doar pentru a acoperi pierderile aferente anumitor deținători de polițe sau beneficiari; (c) elementele pot fi utilizate doar pentru a acoperi pierderile rezultate din anumite riscuri sau pasive. Fondurile restricționate se referă la mecanismul prin care un grup anume de active și pasive sunt gestionate ca și cum ar fi o societate distinctă. Pentru a asigura consecvența cu abordarea economică, evaluarea fondurilor proprii trebuie ajustată pentru a reflecta natura diferită a activelor care fac parte dintr-un mecanism restricționat. Astfel, norma din proiect a fost redactată, fiind exclusă lista activelor și stabilite exigențe aferente elementelor fondurilor proprii restricționate care sunt considerate elemente care au o capacitate redusă de a absorbi integral pierderile în perspectiva continuării activităților din cauza lipsei lor de transferabilitate din cadrul societății de asigurare sau de reasigurare.
---	--	---	--

14) bunurile imobile în cuantumul valorii de 10% din valoarea de bilanț a acestora, cu excepția bunurilor imobile cu destinație agricolă și a celor din extravilan; 15) bunurilor imobile cu destinație agricolă și a celor din extravilan în cuantumul valorii de 25% din valoarea de bilanț a acestora; 16) elementele de activ care nu se încadrează în limitele activității societății de asigurare sau de reasigurare prevăzute la articolul 32 din Legea nr. 92/2022; 17) orice active fictive.			Astfel, proiectul de Regulament substituie conceptul de fonduri proprii restricționate utilizat de Regulamentul delegat 2015/35 cu categoriile unor active a căror valoare în scopuri de solvabilitate este considerată a fi zero. Aceasta reprezintă rezultatul aplicării abordărilor de construire a cadrului de reglementare bazat pe prescrieri tehnice și nu pe conceptul de reglementări bazate pe principii, ultima fiind o idee promovată pe larg de cadrul normativ european. Recomandări: Propunem armonizarea conceptului de fonduri proprii restricționate din proiectul de Regulament cu cele ale Regulamentului delegat 2015/35.	
6. În scopul asigurării stabilității și siguranței activității desfășurate și îndeplinirii obligațiilor asumate față de deținătorii de polițe și beneficiarii asigurărilor, societatea de asigurare sau de reasigurare trebuie să mențină un nivel adecvat al fondurilor proprii eligibile, dar nu mai mic decât MCR, stabilite conform prezentului Regulament. 9.Fondurile proprii de bază sunt formate din următoarele elemente: 12.Valoarea netă a fondurilor proprii de bază se determină prin		56.	Punctul 6 al proiectului de Regulament enunță că societatea de asigurare sau de reasigurare trebuie să mențină un nivel adecvat al fondurilor proprii eligibile. Punctul 9 al proiectului de Regulament dezvăluie elementele componente ale fondurilor proprii de bază. Punctul 12 al proiectului de Regulament descrie calculul valorii nete a fondurilor proprii. Punctul 15 al proiectului de Regulament dezvăluie elementele componente ale fondurilor proprii auxiliare.	Comentariu: În sensul art.46 alin.(1) și (2) din Legea nr.100/2017 (în vigoare până la 05.07.24) dispozițiile de conținut sunt reglementările în fond ale raporturilor sociale care formează obiectul actului normativ. Dispozițiile de conținut stabilesc reguli. Proiectul Regulamentului expune dispoziții de conținut într-o succesiune logică, stabilind pentru fondurile proprii (eligibile, auxiliare, restricționate) reguli de formare a acestora (pe ranguri, elemente).

diferența dintre valoarea fondurilor proprii prevăzută la punctul 7 și deducerile prevăzute la punctul 11. 15. Fondurile proprii auxiliare sunt formate din elemente diferite de fondurile proprii de bază și cuprind următoarele elemente: 36. Fondurile proprii restricționate se deduc din rezerva de reconciliere 37. Sunt considerate fonduri proprii restricționate, următoarele valori ale elementelor de activ:			Punctele 36-37 ale Proiectului de Regulament descriu calculul și dezvăluie elementele componente ale fondurile proprii restricționate. Concluzii: Proiectul de Regulament nu conține definiții ale noțiunilor - cheie utilizate, însă interpretarea lor din context poate fi subiectul unor interpretări multiple, fapt care conduce la nerespectarea Legii 100/2017. Recomandări: Propunem definirea clară și transparentă a noțiunilor -cheie abordate de proiect.	
38. Fondurile proprii de bază de rangurile 1 și 2 trebuie să respecte următoarele limitări: 1) elementele fondurilor proprii de bază nete de rangul 1 trebuie să constituie cel puțin 80% din valoarea MCR; 2) elementele fondurilor proprii de bază nete de rangul 2 trebuie să constituie cel mult 20% din valoarea MCR; 3) elementele fondurilor proprii de bază de rangul 1 prevăzute la punctul 9, subpunctele 1), litera b), 2), litera b) și 7) trebuie să constituie cel mult 20% din elementele de fonduri proprii de bază nete de rangul 1.	Banca Națională a Moldovei	57.	La subpct.2) și 3) se propune de reformulat prevederea, cu luarea în considerare a faptului că societățile pot să dispună de elemente de fonduri proprii de orice rang în orice quantum (fără limitări), doar că în scop de solvabilitate (acoperirea MCR) este admis (eligibil) un quantum al elementelor de fonduri proprii de bază menționate de până la 20% din MCR; De asemenea, la subpct.3) se propune de înlocuit cuvântul „<i>elementele</i>” cu „<i>suma elementelor</i>”.	Se acceptă

39. Valoarea fondurilor proprii de rangurile 1 și 2 care depășesc limitele prevăzute la punctul 38, subpunctele 1) și 2) se deduc din valoarea fondurilor proprii eligibile pentru solvabilitate.	Banca Națională a Moldovei Asociația De Actuariat din Moldova	58.	Se propune de substituit textul „subpunctele 1) și 2)” cu textul „subpunctele 2) și 3)”, având în vedere că la pct.38 subpct.1) sunt prevăzute elementele fondurilor proprii de bază nete de rangul 1 trebuie să constituie cel puțin 80% din valoarea MCR, respectiv în cazul în care elementele fondurilor proprii de rangul 1 depășesc 80% din MCR, acestea se vor considera eligibile și nu vor fi deduse. La pct.39, în coroborare cu prevederile pct.38 și formula de calcul a fondurilor proprii eligibile stabilită la pct.40, considerăm relevant substituirea textului „subpunctele 1) și 2)” cu textul „subpunctele 2) și 3)”.	Se acceptă S-a rectificat în „subpunctele 2) și 3)”.
43. MCR se calculează distinct pentru obligațiile de asigurare și de reasigurare asumate corespunzător claselor de asigurări generale sau asigurări de viață, dar nu poate fi mai mică decât pragul absolut al acestei prevăzut la articolul 74 din Legea nr. 92/2022, conform următoarei formule: $MCR = \max (MCR_{liniar}; PA_{CCM} \cdot \frac{k_t}{100})$ unde:	Banca Națională a Moldovei Asociația Obștească „Uniunea Asigurătorilor din Republica Moldova”	59. 60.	După textul „al acestei” se va completa cu textul „cerințe”. Formula prezentată la punctul 43 din proiectul de Regulament nu este în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (1) din Legea 92/2022. Mai exact, conform propunerilor autorilor proiectului, factorul de tranziție se aplică doar la o parte a formulei (pragul absolut al cerinței de capital minim) și nu la rezultatul final al indicatorului dat, așa cum este stipulat în Legea 92/2022.	Se acceptă Suplimentar, norma a fost completată cu „MCR se calculează conform anexelor nr.3 și nr.4 ...”. Comentariu: În condițiile dispozițiilor tranzitorii statuate la art.123 alin.(1) din Legea nr.92/2022, conformarea cerințelor capitalului minim al unei societăți de asigurare sau de reasigurare cu prevederile legii se realizează în următoarele termene: a) la 1 an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cerința de capital minim al

MCR_{liniar} – MCR calculată ca o funcție liniară, conform punctului 44; PA_{CCM} - pragul absolut al MCR prevăzut la articolul 74, aliniatul (1), literele a)-d) din Legea nr. 92/2022; k_t – factorul de tranziție, determinat în conformitate cu articolul 123, aliniatul (1) din Legea nr. 92/2022, stabilit pentru perioada t de la data intrării în vigoare a legii ($t = 1,2,3,4,5$), exprimat în %.		Acest tip de abordare are ca rezultat faptul că normele tranzitorii nu se aplică în mod egal asigurătorilor de pe întreaga piață națională, indiferent de mărimea activității. Concluzii: Normele propuse la punctele 43, 45-49 din proiectul de Regulament nu derivă din Legea 92/2022 și nu sunt conforme cu aceasta. Recomandări: În formula din punctul 43 din proiectul de Regulament, factorul de tranziție ar trebui să se aplice la rezultatul final. Formula urmează fi prezentată după cum urmează: $MCR = \max(MCR_{liniar}; PA_{CCM}) \cdot \frac{k_t}{100}$	societății de asigurare sau de reasigurare va constitui cel puțin 20% din cerința de capital minim prevăzut [...]. În sensul normei, conformarea MCR se realizează în baza prevederilor legii, în limita termenilor și a unui procent din MCR (factorul de tranziție, precizat la lit.a)-e) din art.123 alin.(1) din Legea nr.92/2022. Conform art.55 alin.(4) din Legea nr.100/2017 (în vigoare până la 05.07.24), în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ. Norma statuată la art.123 alin.(1) din Legea nr.90/2022 face trimitere la un element structural, care este stabilit în lege. Având în vedere cele enunțate, elementul structural, stabilit prin lege, care se referă la MCR este pragul absolut al cerinței de capital minim (art.74 alin.(1) din Legea nr.92/2022). În condiții în care trimiterea se face la un element structural din lege, factorul de tranziție se aplică la pragul absolut al
---	--	---	--

				MCR prevăzut la articolul 74 alin. (1) din Legea nr.92/2022.
44. MCR _{liniar} se calculează ca funcție liniară a unui set de variabile, distinct pentru obligațiile de asigurare și de reasigurare asumate corespunzător claselor de asigurări generale sau asigurări de viață, conform următoarelor formule:	Banca Națională a Moldovei	61.	Propunem de substituit sintagma „obligațiile de asigurare și de reasigurare” cu textul „obligații de asigurare sau de reasigurare” pentru a corespunde cu terminologia utilizată în Legea nr. 92/2022.	Se acceptă
unde: $R_{AV,1}$ – rezervele tehnice nete, fără marja de risc, referitoare la beneficiile garantate ale obligațiilor de asigurare sau de reasigurare de viață cu participare la profit; $R_{AV,2}$ – rezervele tehnice nete, fără marja de risc, referitoare la beneficiile negarantate (discreționare) ale obligațiilor de asigurare sau de reasigurare de viață cu participare la profit; $R_{AV,3}$ – rezervele tehnice nete, fără marja de risc, referitoare la beneficiile negarantate (discreționare) ale obligațiilor de asigurare sau de reasigurare de viață de tip index-linked și unit-linked; $R_{AV,4}$ – rezervele tehnice nete, fără marja de risc, referitoare la toate celelalte beneficii ale obligațiilor de		62.	La pct.44: subpct.2) și, ulterior, pe textul proiectului, se propune de examinat oportunitatea utilizării sintagmei „fără marjă de risc”, cu luarea în considerare a diferențelor în metodele de calcul ale rezervelor tehnice prevăzute de cadrul normativ național comparativ cu regimul Solvabilitate II și, totodată, propunem de examinat oportunitatea includerii la sfârșitul descrierii indicatorilor ce se referă la rezervele tehnice a sintagmei „cu un plafon egal cu zero”, astfel încât să corespundă cu prevederile <i>Regulamentului delegat</i> .	Se acceptă

asigurare sau de reasigurare de viață, cu excepția celor de la $R_{AV,1}$, $R_{AV,2}$, $R_{AV,3}$;				
47. Înregistrarea unei rate de solvabilitate mai mare de 100% și mai mică de 110% semnifică deteriorarea activității societății de asigurare sau de reasigurare.		63.	Propunem reformularea sintagmei „deteriorarea activității societății de asigurare sau de reasigurare” și utilizarea formulării prevăzute la art.77 din Legea nr. 92/2022 – „deteriorarea situației financiare”.	Se acceptă
49. În cazul în care se constată că rata de solvabilitate înregistrează valori sub nivelul prevăzut la punctul 46, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată să informeze autoritatea de supraveghere imediat sau nu mai târziu de 10 zile din ziua în care a aflat despre această situație.		64.	Propunem substituirea referinței „la punctul 46” cu „la punctele 46 și 47”, având în vedere că potrivit prevederilor art.77 alin. (2) lit. b) din Legea nr.92/2022 deteriorarea situației financiare se constată în cazul nerespectării cerinței ratei de solvabilitate suplinită cu marja de siguranță adițională de 10%; Totodată, se propune excluderea enunțului „sau nu mai târziu de 10 zile din ziua în care a aflat despre această situație” și respectiv substituirea cu următorul text „imediat în caz de constatare a deteriorării situației financiare”.	Se acceptă
45. Rata de solvabilitate (RS) a societății de asigurare sau de reasigurare se exprimă în % (calculată până la zecimi/o cifră după partea întreagă) și se calculează ca raport dintre valoarea	Asociația Obștească „Uniunea Asigurătorilor din Republica Moldova”	65.	Pe lângă normele privind MCR, care decurg din Legea 92/2022, autorul proiectului stabilește cerințe suplimentare pentru acoperirea MCR în punctele 45-49 din proiect, care nu sunt prevăzute în Legea 92/2022. De fapt, prin normele propuse în punctele 45-49 din proiect se	Comentariu: Conform clauzei de armonizare din Legea nr.92/2022, actul transpune parțial Directiva 2009/138/CE privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II).

fondurilor proprii eligibile pentru solvabilitate și MCR, conform formulei: $RS = \frac{FPE}{MCR} \cdot 100$ 46. Societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată să mențină în permanență rata de solvabilitate la un nivel nu mai mic decât 100%, nivel sub care aceasta este considerat în incapacitate de a-și onora datoriile pe măsură ce acestea devin eligibile. 47. Înregistrarea unei rate de solvabilitate mai mare de 100% și mai mică de 110% semnifică deteriorarea activității societății de asigurare sau de reasigurare. 48. Societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată să monitorizeze în mod continuu rata de solvabilitate 49. În cazul în care se constată că rata de solvabilitate înregistrează valori sub nivelul prevăzut la punctul 46, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată să informeze autoritatea de supraveghere imediat sau nu mai		prezintă rata de acoperire a MCR cu fonduri proprii (active) de alt tip și valoare decât cele prevăzute în art.59, nerespectând restricțiile menționate în art. 58 și 60 ale Legii 92/2022. În punctele 45-49 din proiectul de Regulament, trimiterile la MCR ar trebui înlocuite cu noi trimiteri la cerința de capital de solvabilitate (SCR). Legea 92/2022 stabilește că acoperirea MCR cu active (fonduri proprii) și calculul ratei solvabilității reprezintă norme prudențiale separate și distincte, care nu se suprapun și sunt considerate de legiuitor ca structuri normative independente. Acest fapt este ilustrat în mod clar prin compararea dispozițiilor art. 58 și 72 din Legea nr. 92/2022, care prevăd că acoperirea MCR asigură achitarea de către asigurător a obligațiilor și riscurilor legate exclusiv de contractele de asigurare subscrise, în timp ce cerința de acoperire a marjei de solvabilitate acoperă toate obligațiile asigurătorului, inclusiv cele care decurg din activitățile de asigurare, precum și în contextul activităților economice generale. Concluzii: Normele propuse la punctele 43, 45-49 din proiectul de Regulament nu	Normele legii adoptate transpun prevederile <i>Pilonului II și Pilonului III</i> din Directiva 2009/138/CE (cerințele calitative ale activității, risc management, cerințele de raportare și diseminare a informațiilor către supraveghetor și terți). Totodată, actul normativ nu transpune <i>Pilonul I</i> care cuprinde aspectele cantitative ale activității unei societăți de asigurare și/sau reasigurare (unul din elemente fiind cerința de capital de solvabilitate (Solvency Capital Requirement - SCR). În condițiile art.72 alin.(3) din Legea nr.92/2022, în funcție de clasele de asigurări sau de activitățile de reasigurare practicate, asigurătorul sau reasigurătorul este obligat să-și determine rata de solvabilitate, ale cărei modalități de calcul și de raportare se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere. Conform art.72 alin.(1) din Legea nr.92/2022 - „solvabilitatea asigurătorului sau reasigurătorului reprezintă capacitatea financiară a acestuia de a-și onora la momentul oportun și în totalitate obligațiile de plată asumate”. În sensul celor menționate, în scopul implementării eficace a indicatorului
---	--	--	--

târziu de 10 zile din ziua în care a aflat despre această situație.			derivă din Legea 92/2022 și nu sunt conforme cu aceasta.	prudențial (RS – rata de solvabilitate) și menținerii stabilității sectorului de asigurări, pentru a oferi o evaluare punctuală a poziției financiare și de solvabilitate se propune ajustarea formulei de calcul a ratei de solvabilitate, prin introducerea indicatorului marja de solvabilitate minimă (MSM) și completarea proiectului cu anexele respective. Astfel, RS a societății de asigurare sau de reasigurare se exprimă în % și se calculează ca raportul dintre valoarea fondurilor proprii eligibile pentru solvabilitate și cea mai mare valoare dintre MCR și MSM, conform formulei: $RS = \frac{FPE}{\max(MCR; MSM)} \cdot 100$ Marja de solvabilitate minimă (MSM) pentru categoriile ”asigurări generale” / ”asigurări de viață” se va calcula și se va reflecta separat.
51. Activele care nu corespund prevederilor articolului 58, aliniatul (5) din Legea nr. 92/2022, nu sunt admise să acopere acoperă rezervele tehnice și MCR, cu excepția activelor prevăzute la punctul 52.	Banca Națională a Moldovei	66.	Considerăm potrivită transferarea textului „cu excepția activelor prevăzute la punctul 52” după textul „Legea nr.92/2022”.	Se acceptă
53. Alocarea activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR trebuie realizată în		67.	Considerăm oportună reformularea prevederilor pct.53, 55, 56, luând în considerare faptul că potrivit art.59	Se acceptă

conformitate cu articolul 59, aliniatul (2) din Legea nr.92/2022, conform uneia din următoarele metode: 1) metoda standard, prevăzută la punctul 54; 2) metoda internă, conform articolul 59 aliniatul (4) din Legea nr.92/2022. 55. Societatea de asigurare sau de reasigurare indică metoda utilizată pentru alocarea activelor pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR în rapoartele specializate. 56. În cazul utilizării metodei interne, societatea de asigurare sau de reasigurare notifică autoritatea de supraveghere despre utilizarea acestei metode și prezintă metodologia cu privire la alocarea categoriilor de active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR, concomitent cu notificarea.			alin.(4) din Legea nr.92/2022 „societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată să elaboreze o metodologie cu privire la alocarea categoriilor de active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim, care se prezintă autorității de supraveghere”, respectiv elaborarea unei metodologii interne pare să fie o cerință obligatorie, nu opțională.	
54. Metoda standard de alocarea a activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR, prevede respectarea următoarelor etape consecutive și formule de calcul: 1) în primul rând, se distribuie activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice, respectând		68.	Considerăm necesară revizuirea metodei standard de alocare a activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice, astfel încât să corespundă cu prevederile art.59 și art.60 din Legea nr.92/2022 (cu luarea în considerare a faptului că potrivit Legii menționate societățile de asigurare trebuie să dețină active eligibile pentru	Comentariu: Conform normelor din Directiva 91/674/CEE (privind situațiile financiare anuale și situațiile financiare consolidate ale întreprinderilor de asigurare) variațiile altor rezerve tehnice sunt definite ca variațiile altor rezerve tehnice aferente <i>sumei dintre activitatea de</i>

cotele-părți prevăzute la articolul 60, aliniatul (1) din Legea nr. 92/2022, prin următoarele etape consecutive: a) se calculează valoarea preliminară a activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice nete, distribuite conform următoarei formule: $ADP_{i,R} = \min \left[\sum_i \min (g_{i,e,R} \cdot R; A_{i,e,R}); G_{i,R} \cdot R; A_{i,R} \right]$			acoperirea rezervelor tehnice totale și nu doar a rezervelor tehnice nete).	<i>asigurare directă și primirile în reasigurare, din care se scade cuantumul cedat întreprinderilor de reasigurare.</i> Activele de reasigurare (cotele deținute de reasigurători sau coasigurători în rezervele tehnice) se reflectă în contabilitate, dar nu se află la dispoziția imediată a societății de asigurare, iar în caz de producere a riscului asigurat, de cele mai multe ori societatea de asigurare este în situația să își onoreze obligațiile, în primul rând, pornind de la activele care se află la dispoziția sa. Astfel, distribuția activelor, cu excepția cotei reasigurătorului, realizată din valoarea rezervelor tehnice nete de reasigurare, reprezintă o abordare mai prudentă în dispersia activelor și are ca efect creșterea calității activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice.
	Asociația de Actuarat din Moldova	69.	La pct. 54 subpct. 1) lit b) propunem substituirea elementului $A_{i,R}$ în formula de calcul a valorii finale a activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice nete prin elementul $ADP_{i,R}$, iar formula de calcul va avea următorul cuprins: „$ADFi,R = \min (ADP_{i,R} ADPR \cdot R; ADP_{i,R})$”	Se acceptă Elementul „$A_{i,R}$” din formula de calcul a fost substituit cu elementul „$ADP_{i,R}$”.

	CA „Grawe Carat Asigurări” SA	70.	În tot textul Regulamentului sintagma "rezerve tehnice" se substituie cu cuvintele "rezerve tehnice brute" la forma gramaticală corespunzătoare. La articolul 54 alineatul (1) litera a) și b), sintagma „rezervele tehnice nete” se substituie cu sintagma „rezervele tehnice brute”.	Comentariu: Activele de reasigurare (cotele deținute de reasigurători sau coasigurători în rezervele tehnice) se reflectă în contabilitate, dar nu se află la dispoziția imediată a societății de asigurare, iar în caz de producere a riscului asigurat, de cele mai multe ori societatea de asigurare este în situația să își onoreze obligațiile, în primul rând, pornind de la activele care se află la dispoziția sa. Astfel, distribuția activelor, cu excepția cotei reasigurătorului, realizată din valoarea rezervelor tehnice nete de reasigurare, reprezintă o abordare mai prudentă în dispersia activelor și are ca efect creșterea calității activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice.
57. Metodologia prevăzută la punctul 56 se elaborează respectând următoarele principii de prioritate:	Ministerul Justiției	71.	La pct. 57, se va exclude sintagma „de prioritate”, având în vedere că este excedentă și nu oferă putere juridică normei.	Se acceptă
62. Nivelul de lichiditate al societății de asigurare sau de reasigurare se determină prin coeficientul de lichiditate, calculat conform următoarei formule: CL=AL/D unde:	Banca Națională a Moldovei	72.	La pct.62 se propune de revizuit referințele: la indicatorul AL – înlocuirea sintagmei „conform punctului 63” prin „conform punctului 64”; la indicatorul D – înlocuirea sintagmei „conform punctului 64” prin „conform punctului 65”.	Se acceptă

CL – coeficientul de lichiditate, calculat până la sutimi (două cifre după partea întreagă); AL – valoarea activelor lichide eligibile în scop de lichiditate, stabilite conform punctului 63; D – valoarea datoriilor eligibile în scop de lichiditate, stabilite conform punctului 64.				
65. Sunt eligibile în scop de lichiditate următoarele datorii:		73.	La pct.65 propunem de reformulat primul enunț „în scopul determinării coeficientului de lichiditate al societății de asigurare sau de reasigurare sunt considerate următoarele datorii”.	Se acceptă
66. Activele lichide, prevăzute la punctul 63 nu sunt eligibile în scop de lichiditate dacă sunt gajate în orice mod, servesc drept sursă de plată a obligațiilor asumate prin garanții bancare sau sunt împovărate în orice alt mod.		74.	La pct.66 se propune de corectat referința după cum urmează: substituirea sintagmei „punctul 63” cu „punctul 64”.	Se acceptă
68. Raportul prevăzut la punctul 66 se păstrează în documentele primare ale societății de asigurare sau de reasigurare și va fi prezentat autorității de supraveghere la cererea acesteia sau la oricare altă dată de raportare.		75.	La pct. 68 propunem de reformulat prevederea „raportul prevăzut la pct.66”, astfel încât să fie clar la care raport se face referire.	Comentariu: Punctul 68 a fost exclus, fiind statuată în proiect o normă generală de raportare.
69. În condițiile în care societatea de asigurare sau de reasigurare nu respectă nivelul	Ministerul Justiției	76.	La pct. 69, conjuncția „sau” urmează a fi completată cu textul „/și”, având în vedere că societatea de asigurare sau de	Se acceptă

admis de lichiditate prevăzut la punctul 62, aceasta notifică autoritatea de supraveghere în cel mult 10 zile din momentul constatării neconformării nivelului admis de lichiditate, anexând raportul din anexa nr.11 sau nr.12 din care derivă acest fapt, prezentând suplimentar motivele înregistrării neconformității.			reasigurare în cazul în care nu a respectat nivelul de lichiditate va prezenta ambele rapoarte prevăzute la anexele nr. 11 (asigurări generale) și nr. 12 (asigurări de viață), dacă deține licență la ambele tipuri de asigurări.	
	Banca Națională a Moldovei	77.	Pct.69, se propune de modificat, astfel încât să prevadă că societatea de asigurare sau de reasigurare trebuie să notifice autoritatea de supraveghere imediat ce constată neconformarea coeficientului de lichiditate sau în cazul în care există un risc de apariție a acestei situații în următoarele trei luni în contextul prevederilor art.77 din Legea nr.92/2022. De asemenea, este necesar de corectat și referința după cum urmează: substituirea sintagmei „punctul 62” cu „punctul 63”.	Se acceptă Norma proiectului a fost reformulată.
Capitolul VII „Dispoziții finale”	Ministerul Justiției	78.	Titlul Capitolului VII „Dispoziții finale” se va revizui prin prisma prevederilor art. 47 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora dispozițiile finale cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ. Astfel, se va reformula corespunzător conținutului normativ al capitolului	Se acceptă Capitolul a fost redenumit în „Termenele și forma de prezentare a rapoartelor”. Totodată, proiectul, în sensul denumirii Capitolului, a fost completat cu puncte/norme noi aferente modalității de prezentare /autentificare a rapoartelor specializate, cu stabilirea termenilor și condițiilor de raportare.
71. Societatea de asigurare sau de reasigurare prezintă autorității de supraveghere situațiile privind	Banca Națională a Moldovei	79.	Având în vedere periodicitatea de raportare trimestrială a coeficientului de lichiditate, considerăm relevantă	Se acceptă parțial: Raportările specializate aferente rezervelor tehnice se prezintă trimestrial.

fondurile proprii, MCR, solvabilitatea și lichiditatea, precum și distribuția activelor care acoperă rezervele tehnice și MCR, cel puțin trimestrial, până la data de 30 a lunii următoare perioadei de gestiune, cu excepția celor anuale, care se prezintă până la data de 28 februarie a anului următor perioadei de gestiune, precum și la oricare altă dată solicitată de autoritatea de supraveghere, conform rapoartelor specializate prevăzute în anexele 1-13 și 18-19.			modificarea termenelor prevăzute la pct.65 subpct.1) lit.b) și subpct.2) lit.e) din „30 zile” în „90 de zile”. Alternativ, se propune modificarea periodicității de raportare menționate mai sus din „trimestrială” în „lunară”, cu luarea în considerare a propunerii expediate anterior cu privire la modificarea periodicității de calcul al rezervelor tehnice din trimestrială în lunară. Rezumând, considerăm necesar să fie aplicată o corelare directă între periodicitatea de raportare a coeficientului de lichiditate și scadența datoriilor care vor fi luate în considerare la calculul acestuia. Totodată, nu este clar în redacția actuală dacă raportarea anuală se referă la raportarea individuală sau la cea de grup conform prevederilor art.100 din Legea nr.92/2022. În cazul raportării anuale individuale se prezintă și trimestrul IV sau nu.	Totodată, de exemplu, rezerva de daune declarate, dar nesoluționate (RDDN) se creează și se actualizează zilnic (pct.38 din Hotărârea CNPF nr.30/10/2023). Capitolul proiectului a fost redenumit în <i>„Termenele și forma de prezentare a rapoartelor”</i>. Totodată, în sensul denumirii capitolului, a fost completat cu puncte/norme noi aferente modalității de prezentare /autentificare a rapoartelor specializate, cu stabilirea termenelor și condițiilor de raportare. Norma din art.100 alin.(1) din Legea nr.92/2022 reglementează obligația societății de asigurare sau de reasigurare participative ori societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un grup de a se asigura că grupul dispune în permanență de fonduri proprii cel puțin egale cu cerința de capital minim al grupului calculată în conformitate cu legislația aplicabilă în statul supraveghetorului de grup. În acest sens, alin.(3) din articolul menționat prevede că metodele de calcul al solvabilității la nivel de grup, alegerea și aplicarea acestora se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere. Metodele 1 și 2 de calcul al solvabilității la nivel de grup sunt prevăzute la articolele 230-233 din Directiva
---	--	--	--	--

			2009/138/CE, care urmează a fi transpuse inițial în cadrul primar (fiind evaluat dacă aplicarea exclusivă a metodei 1 nu este corespunzătoare, fiind astfel posibilă calcularea solvabilității la nivel de grup după metoda 2 sau după o combinație a metodelor 1 și 2).
Anexa nr. 1 Categorii de asigurări - Asigurări generale		80.	În formular, la rubrica „Categorii de asigurări” este inclus textul „Asigurări generale” însă în anexe nu este un formular pentru „Asigurări de viață”. Astfel, dacă formularul raportului diferă trebuie de inclus acest formular distinct, în caz contrar se va exclude textul de la rubrica „Categorii de asigurări”; Se acceptă Textul „Asigurări generale” a fost exclus. Textul proiectului Regulamentului s-a completat cu o normă suplimentară – <i>Raportarea fondurilor proprii la nivel individual se efectuează în conformitate cu anexa nr.1 separat pentru activitatea de asigurare desfășurată în categoriile „asigurări generale” și „asigurări de viață”</i>. Anexa nr.1 a fost modificată subsecvent modificărilor din Secțiunile 2 și 3 ale proiectului Regulamentului.
Rd.10 - Fonduri proprii de bază – total (r. 1+r.2+ r.3+ r.4+ r.5+ r.6+ r.7+ r.8 + r.9)		81.	În anexa nr. 1: la rd.10, propunem ca în conținutul parantezei să fie inclusă varianta prescurtată a formulei, similar ca în rd.22. Se va prescurta relația de control ori de câte ori este posibil, cu scop de uniformizare. Se acceptă
Rd.11 - Valoarea totală a participațiilor societăților de		82.	În anexa nr. 1: Se acceptă

asigurare sau de reasigurare în capitalul social al băncilor, și al societăților de investiții și altor instituții financiare care depășesc 10% din suma elementelor prevăzute la elementele din r.1, r2,...,r.7			la rd.11, se va analiza oportunitatea înlocuirii textului „r.1, r.2,...r.7” cu textul „r.1-r.6” (conform pct.9 din regulament);	
Note:		83.	În anexa nr. 1: propunem substituirea termenului „Note” cu „Modul de completare al raportului” sau „Precizări de completare a raportului” în toate anexele regulamentului;	Se acceptă În toate anexele „Note” s-a substituit cu „Modul de completare al raportului”.
2. În rândul 6, în coloanele 1, 2 și 3 se indică valorile înregistrate în rândul 4, coloana 3 din anexa nr.2 la prezentul Regulament		84.	În anexa nr. 1: la pct. 2 din Note, se va analiza oportunitatea înlocuirii textului „coloanele 1, 2, și 3” cu textul „coloana 3”.	Se acceptă
Rd.1 - Rezerva de reconciliere până la deducerea fondurilor proprii restricționate - total (r.1.1-1.2+1.3), din care:		85.	În anexa nr.2: în rd. 1 textul „(r.1.1-1.2+1.3)” de substituit cu textul „(r.1.1-1.2-1.3)”, pentru aducerea în concordanță cu obiecția expusă la pct.5 (liniuța întâi) din prezentul aviz.	Se acceptă S-a corelat cu textul proiectului Regulamentului și s-a substituit respectiv.
„r.1,r.2,r.3,r.4,r.5,r.7,r.8,r.9”		86.	În anexa nr.2: în rd.1.2, se va analiza oportunitatea înlocuirii textului „r.1,r.2,r.3,r.4,r.5,r.7,r.8,r.9” cu textul „r.1- r.5 și r.7-r.9”.	Se acceptă S-a corelat cu textul proiectului Regulamentului și s-a substituit în mod corespunzător.
Rd.1.3 - Valoarea acțiunilor proprii deținute direct sau indirect (acțiuni de tezaur)		87.	În anexa nr.2: la rd.1.3, se va analiza oportunitatea înlocuirii textului „(acțiuni de tezaur)” cu	Se acceptă

			textul „(capital retras/acțiuni de tezaur)”, conform formulării utilizate în Regulament.	
Rezerva de reconciliere – total (r.1 sau r.2 – r.3)		88.	În anexa nr.2: în rd.4, se va analiza oportunitatea înlocuirii textului „(r.1 sau r.2 – r.3)” cu textul „ (r.1 – r.3 și r.2 – r.3)”.	Se acceptă S-a reformulat în - Rezerva de reconciliere – total (r.1 –r.3) sau (r.2 – r.3)
		89.	În anexa nr.3: - Tabelul nr. 2: a) de renumerotat col. 9 în col. 7.	Se acceptă
		100.	În anexa nr.3, tabelul nr. 2: b) la rd.27, se va analiza oportunitatea înlocuirii textului „(3, 4, 5, 3 și 3)” cu textul „ (3-7)”, de asemenea, varianta prescurtată poate fi propusă și pentru rd.8 din tabel.	Se acceptă S-a rectificat respectiv.
39. Reasigurări total		101.	În anexa nr.3, tabelul nr. 2: c) propunem de completat textul din rd.39, col. 2 cu următorul text: „(r.20 + r.21 + ... + r.38)”;	Se acceptă S-a rectificat în - Reasigurări – total (r.20+r.21+...+ r.38)
3. În coloana 9 se indică valoarea $MCR_{liniar,AV}$		102.	În anexa nr.3, tabelul nr. 2: d) pct.3 din Note redacțional de corectat din „ $MCR_{liniar,AV}$ ” în „ $MCR_{liniar,AG}$ ”;	Se acceptă
		103.	În anexa nr.3, tabelul nr. 2: e) se propune de revăzut factorii de risc pentru rezervele tehnice și/sau pentru prime brute subscrise care sunt diferiți de cei prevăzuți în Anexa XIX din	Se acceptă S-au rectificat factorii de risc pentru: - reasigurările neproportionale din orice clasă (18,6%, 15,9%) – r.38;

			<i>Regulamentul Delegat</i> (inclusiv pentru asigurările și reasigurările de asistență ale persoanelor aflate în dificultate în cursul deplasărilor sau absențelor de la domiciliu ori de la locul de reședință permanentă (factorul de risc pentru rezervele tehnice, reasigurările proporționale de accidente, reasigurările proporționale de sănătate, reasigurările neproporționale din orice clasă).	- asigurări/reasigurări de RC avia/maritimă (13,1%) – r.11,12,30,31; - asigurări/reasigurări de asistență (18,6%) – r.18,37.
Anexa nr.4 în tabela nr.2 r.6 " Asigurări directe – total (r.1 + r.2 + r.3 + r.4 + r.5)"" r.12 “Reasigurări – total (r.7 + r.8 + r.9 + r.10 + r.11).	Banca Națională a Moldovei	104.	În anexa nr.4: a) propunem utilizarea variantei prescurtate a relației de control dintre paranteze în rândurile 6 și 12, pentru uniformizare redacțională. b) la rd.10, se va analiza oportunitatea înlocuirii textului „1.,2.,3.” cu textul „7-9”, de asemenea, este valabil și pentru rd.4 din tabel.	Se acceptă a) S-a rectificat în : 6. <i>Asigurări directe – total</i> (r.1 - r.2 + ... + r.5) 12. <i>Reasigurări – total</i> (r.7 - r.8 + ... + r.11) - rectificată inconsecvență dintre textul proiectului Regulamentului unde din Rav,1 trebuie scăzut Rav,2 (în anexa nr. 4 acești doi termeni erau adunați). b) textul „punctele 1.,2.,3.” a fost rectificat în rd.4 în „r.1-3”, în rd.10 – în „r.7-9”
	Asociația de Actuarat din Moldova	105.	În anexa nr.4, tabelul nr.2, r.6 " Asigurări directe – total și r.12 “Reasigurări – total, considerăm relevant substituirea textului „r.1+r.2...” cu textul „r.1-r.2...”, astfel asigurând aplicarea formulei prevăzute la pct. 44, subpct.2) din Regulament, în partea ce ține de calculul „ $0,037 \cdot RAV,1$	Se acceptă a) S-a rectificat în : 6. <i>Asigurări directe – total</i> (r.1 - r.2 + ... + r.5) 12. <i>Reasigurări – total</i> (r.7 - r.8 + ... + r.11)

			- 0,052 · RAV,2". După modificări, textele din anexă vor avea următorul conținut: „Asigurări directe – total (r.1-r.2+r.3+r.4+r.5)” și „Reasigurări – total (r.7- r.8+r.9+r.10+r.11)”.	- rectificată inconsecvență dintre textul proiectului Regulamentului unde din Rav,1 trebuie scăzut Rav,2 (în Anexa nr. 4 acești 2 termeni erau adunați).
	CA „Grawe Carat Asigurări” SA	106.	De ajustat la r.6 " Asigurări directe – total (r.1 - r.2 + r.3 + r.4 + r.5)" și respectiv r.12 “Reasigurări – total (r.7 - r.8 + r.9 + r.10+ r.11), conform textului Regulamentului.	Se acceptă a) S-a rectificat în : 6. <i>Asigurări directe – total (r.1 - r.2 + ... + r.5)</i> 12. <i>Reasigurări – total (r.7 - r.8 + ... + r.11).</i>
Anexa nr.5 în tabela r.5 "Fonduri proprii de bază nete de rangul 2 (r. 12, col. 4, anexa nr.1) (FPB1)"	CA „Grawe Carat Asigurări” SA	107.	Anexa nr.5, în tabel, r.5 "Fonduri proprii de bază nete de rangul 2 (r. 12, col. 4, anexa nr.1) (FPB2)".	Se acceptă Indicatorul aferent fondurilor proprii de rang 2 este FPB2 (fiind efectuată rectificarea în r.5).
6. "Ponderea fondurilor proprii de bază de rangul 2 din MCR (r.1 /r.14), %"	Banca Națională A Moldovei	108.	În anexa nr.5: a) rd. 6, col. 2 se va analiza oportunitatea înlocuirii textului „(r.1/r.14)” cu textul „(r.5/r.14)*100”, completarea cu textul „*100” propunem să fie făcută și pentru rd.2 și rd.10 din tabel, precum și pentru alte cazuri din anexele regulamentului unde se specifică (%) în denumirea de rând/coloană.	Se acceptă și se comentează Rd.2 și rd.6 s-au rectificat în - (r.1/r.14) (r.5/r.14) Simbolul matematic „%” are semnificație „la sută”, în sens de 1% = 1/100.
	CA „Grawe Carat Asigurări” SA	109.	Anexa nr.5, în tabel, r.6 "Ponderea fondurilor proprii de bază de rangul 2 din MCR (r.5 /r.14), %".	Se acceptă Rd.6 s-a rectificat în - (r.5/r.14) - rândul aferent fondurilor proprii de rang 2 este r.5.

12. Excedent (+)/Deficit (-) de fonduri proprii de bază de rangul 2 (r.11 - r.9)	CA „Grawe Carat Asigurări” SA	110.	Rândurile 9, 10 se referă la fonduri proprii de rang 1 , respectiv și rândul 12 presupune un excedent pentru rangul 1.	Se acceptă S-a rectificat în - 12.Excedent (+)/Deficit (-) de fonduri proprii de bază de rangul 1 (r.11 - r.9)
	Banca Națională A Moldovei	111.	În anexa nr.5 b) în pct.2 din Notă de înlocuit acronimul „FEP” cu „FPE” utilizat în proiect.	Se acceptă
Notă 3. Valorile negative înregistrate la rândurile 4, 8 și 12, coloana 4 presupune nerespectarea cadrului normativ (punctul 38, din prezentul Regulament);	Banca Națională A Moldovei	112.	În anexa nr.5 c) se va analiza oportunitatea excluderii pct.3 din Notă, deoarece nu aduce precizări.	Se acceptă parțial S-a redactat și s-a expus: 3. Valorile negative înregistrate la rândurile 4, 8 și 12, coloana 4 indică deteriorarea situației financiare a societății de asigurare sau de reasigurare.
Anexa nr.6 textul Notei "4. În coloana 5 se indică textul din anexa nr.13 la prezentul Regulament, corespunzător perioadei de raportare;"	Banca Națională A Moldovei	113.	În anexa nr.6: a) în pct. 4 din Notă, propunem de revizuit referința la anexa nr. 13; b) la pct.7 din Notă, propunem de revizuit referința la rd.10.	Se acceptă
	CA „Grawe Carat Asigurări” SA	114.	Anexa nr.6, pct.4 din Notă: Anexa 14 stabilește cota-parte maximă aferentă activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice pentru asigurări generale.	Se acceptă Referința s-a rectificat.
Anexa nr.6 textul Notei "6. În coloana 7 se indică valorile calculate conform punctului 54, subpunctul 2), litera b) din prezentul Regulament;"	CA „Grawe Carat Asigurări” SA	115.	Anexa nr.6, pct.6 din Notă: Inconsecvență cu Regulamentul. Anexa nr.6, textul Notei "6. În coloana 7 se indică valorile calculate conform punctului 54 subpunctul 1) litera b) din prezentul Regulament;"	Se acceptă Referința s-a rectificat din „subpunctul 2)” în „subpunctul 1)”.

	Banca Națională a Moldovei	116.	În anexa nr.6: c) la coloana nr.7 „Distribuția activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice” este indicată „Valoarea finală distribuită aferentă activului admis pentru acoperirea rezervelor tehnice nete ($ADF_{i,R}$)”, dar în Nota anexei la pct.6 se indică valoarea finală distribuită aferentă activului admis pentru acoperirea MCR ($ADF_{i,MCR}$), este necesar de corelat cerințele din tabel cu Nota.	Se acceptă
Anexa nr.7 textul Notei "4. În coloana 5 se indică textul din anexa nr.14 la prezentul Regulament, corespunzător perioadei de raportare;"	Banca Națională a Moldovei	117.	În anexa nr.7: a) de revizuit numerotarea coloanelor (col.6 și 7 lipsesc); b) în pct. 4 din Notă, propunem de revizuit referința la anexa nr. 14.	Se acceptă S-a numerotat și s-a rectificat referința.
	CA „Grawe Carat Asigurări” SA	118.	În anexa nr.7, pct.4 din Notă: Anexa 15 stabilește cota-parte maximă aferentă activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice pentru asigurări de viață.	Se acceptă S-a rectificat referința.
Anexa nr.7 textul Notei "6. În coloana 7 se indică valorile calculate conform punctului 54, subpunctul 2), litera b) din prezentul Regulament;"	CA „Grawe Carat Asigurări” SA	119.	În anexa nr.7, pct.6 din Notă: Inconsecvență cu Regulamentul.	Se acceptă S-a rectificat conform textului proiectului Regulamentului.
Anexa 8 textul Notei "4. În coloana 6 se indică textul din anexa nr.15 la prezentul Regulament, corespunzător perioadei de raportare;"	Banca Națională a Moldovei	120.	În anexa nr.8 în pct. 4 din Notă, propunem de revizuit referința la anexa nr. 15.	Se acceptă S-a rectificat
	CA „Grawe Carat Asigurări” SA	121.	În anexa nr.8 în pct. 4 din Notă:	Se acceptă S-a rectificat

			Anexa 16 stabilește cota-parte maximă aferentă activelor admise pentru acoperirea MCR pentru asigurări generale.	
Anexa 9 textul Notei "4. În coloana 6 se indică textul din anexa nr.16 la prezentul Regulament, corespunzător perioadei de raportare;"	Banca Națională a Moldovei	122.	În anexa nr.9 în pct. 4 din Notă, propunem de revizuit referința la anexa nr. 16.	Se acceptă S-a rectificat
	CA „Grawe Carat Asigurări” SA	123.	În anexa nr.9 în pct.4 din Notă: Anexa 17 stabilește cota-parte maximă admisă aferentă activelor admise pentru acoperirea MCR pentru asigurări de viață.	Se acceptă S-a rectificat
	Banca Națională a Moldovei	124.	În anexa nr.10 în pct.2, 3, 5, 6, 7 din Notă propunem de revizuit referințele la „rândul 11 din anexa nr.6” și „rândul 12 din anexa nr.8”.	Se acceptă
Anexa 10 textul Notei, 2.la rândul 1: a. pentru „Asigurări generale” se indică valoarea din coloana 3, rândul 11 din anexa nr.6 la prezentul Regulament; b. pentru „Asigurări de viață” se indică valoarea din coloana 3, rândul 12 din anexa nr.7 la prezentul Regulament;	CA „Grawe Carat Asigurări” SA CA „Grawe Carat Asigurări” SA	125.	Anexa 10 textul Notei, 2.la rândul 1: Din motiv că activele admise finale nu pot depăși valoarea totală a MCR pentru o categorie de active nu este luat în calculul excedentului alte active admise care depășesc această valoare, respectiv se creează o neconcordanță între excedentul din r. 9 și excedentul din r.12.	Se acceptă S-a rectificat în sensul propunerii.
Anexa 10 textul Notei, 3.la rândul 2: a. pentru „Asigurări generale” se indică valoarea din coloana 7, rândul 11 din anexa nr.6 la prezentul Regulament;		126.	Anexa 10 textul Notei, 3.la rândul 2: Inconsecvență ce ține de rândul luat în calcul.	Se acceptă S-a rectificat

Anexa 10 textul Notei, 5.la rândul 5: a. pentru „Asigurări generale” se indică valoarea din coloana 4, rândul 12 din anexa nr.8 la prezentul Regulament;		127.	Anexa 10 textul Notei, la rândul 5: Inconsecvență ce ține de rândul luat în calcul.	Se acceptă S-a rectificat
Anexa 10 textul Notei,6.la rândul 6: a. pentru „Asigurări generale” se indică valoarea din coloana 5, rândul 12 din anexa nr.8 la prezentul Regulament;		128.	Anexa 10 textul Notei, 6.la rândul 6: Inconsecvență ce ține de rândul luat în calcul.	Se acceptă S-a rectificat
Anexa 10 textul Notei, la rândul 7: a. pentru „Asigurări generale” se indică valoarea din coloana 7, rândul 12 din anexa nr.8 la prezentul Regulament;		129.	Inconsecvență ce ține de rândul luat în calcul.	Se acceptă S-a rectificat
Anexa 10, rd. 12 din tabel, textul "Excedentul de active pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR (r.10 – r.11)"		130.	Anexa 10, în tabel, rd. 12 Rândul 11 cuprinde <i>Active admise final distribuite pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR</i> , astfel excedentul format dintre r. 10 și r. 11 reprezintă deja active după acoperirea rezervelor tehnice și MCR.	Se acceptă S-a rectificat
	Asociația de Actuariat din Moldova	131.	În anexa nr.10, în scopul asigurării unei informații relevante privind situația activelor totale, admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR și activelor admise final distribuite pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR, propunem completarea tabelului cu următoarele modificări:	Se acceptă Anexa a fost completată cu 2 rânduri (rândurile din tabel fiind renumerate respectiv): - rd.11 - ”Total active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR”; - rd.14 – ”Active neeligibile pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR (r.10 – r.11)”.

		a) Adăugarea unui rând nou, între rândurile 10 și 11, care să stabilească suma totală a activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR, prin suma activelor; - din col.4, anexele nr.6 și 8,, cu excepția activelor care se repetă, caz în care se ia în considerare numai suma de la una din anexele menționate - pentru asigurări generale (vezi anexa la aviz); și, - din col.4, anexele nr.7 și 9, cu excepția activelor care se repetă, caz în care se ia în considerare numai suma de la una din anexele menționate - pentru asigurări de viață (vezi anexa la aviz); b) r.11 devine ”Total active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR”; c) r.12 devine ” Active admise final distribuite pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR (r.2 + r.7)”; d) r.13 devine – ”Excedentul de active pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR (r.11 – r.12)”; e) se adaugă r.14 – ”Active neeligibile pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR (r.10 – r.11)”. Modificările propuse au ca scop de a asigura mai multă informație agregată privind situația activelor asigurătorului, precum și informații relevante, fără calcule adiționale, care ar simplifica monitorizarea calității diversificării	Totodată, „Modul de completare a raportului” de la Anexa nr.10 s-a completat cu un punct nou.
--	--	--	--

			/dispersării activelor asigurătorului Astfel, anexa nr.10 va prezenta clar daca asigurătorul are o dispersare bună a activelor eligibile pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim. Va arăta care este valoarea activelor dintre activelor admise finale spre acoperire în total active admise spre acoperire a rezervelor tehnice și cerinței de capital minim. La r.14 se va calcula care este partea activelor neeligibile în totalul activelor conform bilanțului contabil. Este un indicator important pentru a oferi mai multa claritate asupra valorii calității activelor asigurătorului.	
Anexa 10, r. 4, r. 9 și r. 12 privind Excedentul/Deficit de active pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR	CA „Grawe Carat Asigurări” SA	132.	Din motiv că activele admise finale nu pot depăși valoarea totală a rezervelor tehnice sau MCR pentru o anumită categorie de active nu este luat în calculul excedentului - activele admise care depășesc această valoare, respectiv se creează o neconcordanță între excedentul din r4 +r. 9 și excedentul din r.12. Pe lângă aceasta reconcilierea prevede diferența dintre total active conform bilanțului, nu doar cele admise.	Se acceptă Anexa a fost completată cu două rânduri (rândurile din tabel fiind renumerote respectiv): - rd.11 - ”Total active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR”; - rd.14 – ”Active neeligibile pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR (r.10 – r.11)”. Totodată, „Modul de completare a raportului” de la Anexa nr.10 s-a completat cu un punct nou.
Anexa nr.11 Lichiditatea, Anexa nr.12 Lichiditatea	Ministerul Justiției	133.	Denumirea anexelor nr. 11 și nr. 12, se va ajusta conform prevederilor pct. 69, care constituie temei-cadru al acestora.	Se acceptă Norma din proiect a fost ajustată și completată la final.

				Totodată, anexele respective au fost redenumite în – Raportul privind lichiditatea (categoria de asigurare - asigurări generale) și Raportul privind lichiditatea (categoria de asigurare - asigurări de viață).
	Banca Națională a Moldovei	134.	În anexa nr.11 de revizuit numerotarea rândurilor (după rd. 7, urmează rd. 11).	Se acceptă
		135.	În anexa nr.12 rd.11, col. 2, propunem de revizuit controlul: „(r.11-r.12-r.13)”.	Se acceptă S-a rectificat în: <i>Datorii care derivă din RDDN (r.9.1-r.9.2)</i>
		136.	În anexa nr.15, în denumirea coloanelor 3-6, propunem de revizuit referința la col.3.	Se acceptă
Anexa nr.18, 19 - Registrul special al activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim	Ministerul Justiției	137.	În scopul nr. 18 și 19, se recomandă de specificat în denumirea acestora categoria de asigurare (la anexa nr. 18 – pentru asigurări generale, iar la anexa nr. diferențierii anexelor 19 – pentru asigurări de viață).	Se acceptă Anexele au fost completate la denumirea cu categoria – asigurări generale și, respectiv - asigurări de viață.
4. La coloanele (4) și (5), în cazul în care activul este reflectat în valută, se vor completa respectiv valuta și cursul oficial al acesteia	Banca Națională a Moldovei	138.	În anexele 18 și 19, propunem de adus precizări cu privire la modul de completare a coloanei 4. Se va include denumirea valutei sau codul acesteia (Alpha sau numeric).	Se acceptă S-a reformulat.
		139.	Cu referire la toate anexele proiectului, atragem atenția asupra necesității modificării acestora subsecvent operării modificărilor la proiect ca urmare a propunerilor de mai sus.	Se acceptă Anexele s-au modificat în sensul normelor din proiectul Regulamentului (cu amendamentele respective). Totodată, textul proiectului s-a completat cu o normă nouă.

			Totodată, menționăm că în textul Proiectului nu se regăsesc referințe la Anexele nr.14-15, or potrivit art.49 alin.(3) din Legea nr.100/2017 „Anexa trebuie să aibă un temei-cadru în textul actului normativ și să se refere exclusiv la obiectul determinat prin norma de trimitere”, fapt ce necesită a fi remediat prin completarea normelor corespunzătoare din proiect cu referințele la aceste anexe.	
	Ministerul Justiției	140.	Totodată, la definitivarea proiectului se va ține cont de prevederile art. 49 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, conform căroră, dacă un act normativ are mai multe anexe, acestea sânt însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, în ordinea în care au fost enunțate în textul actului.	Se acceptă: Anexele au fost restructurate.
Avizare și consultare publică repetată				
Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Obiecții și propuneri de ordin general				
	Mnisterul Justiției	141.	Parafa de înregistrare se va indica după modelul: „ÎNREGISTRAT: Ministerul Justiției al Republicii Moldova	Se acceptă

			nr. ____ din ____ 2024 Ministru _____ Veronica MIHAILOV-MORARU”. În altă ordine de idei, aducem la cunoștință că în contextul modificărilor recente operate în Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017) prin Legea nr.49/2024 pentru modificarea unor acte normative (procesul de elaborare și promovare a proiectelor actelor normative), începând cu data de 5 iulie 2024, actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome care vizează drepturile și interesele legitime ale omului, inclusiv ale Băncii Naționale a Moldovei, nu vor mai fi supuse înregistrării în Registrul de stat al actelor juridice.	
„Pentru aprobarea Regulamentului privind fondurile proprii, evaluarea activelor și pasivelor, activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea societății de asigurare sau de reasigurare și modificarea unor acte normative”	CA „Asterra Grup” SA	142.	Dat fiind că, prin proiectul de hotărâre se operează și modificarea altor acte normative, nu doar aprobarea propriu-zisă a Regulamentului, în conformitate cu Legea nr.100/2017, se impune ajustarea denumirii proiectului de hotărâre.	Comentariu: Conform art.42 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative (în vigoare din 05.07.2024), dacă actul normativ modifică sau abrogă două sau mai multe acte normative ori părți ale acestora, denumirea trebuie să conțină o formulă generală referitoare la modificarea sau abrogarea unor acte normative, urmată de o paranteză în care se indică laconic obiectul de reglementare al proiectului.

				Prin proiect se modifică mai mult de două acte normative ori părți ale acestora (nr.2/1/2011, nr.26/15/2011, nr. 30/13/2023), considerent din care în denumirea se conține formulă generală referitoare la modificarea unor acte normative, care în condițiile normei în vigoare din 05.07.2024 a fost completată cu o paranteză.
	CA „Asterra Grup” SA	143.	Nota informativă aferentă proiectului de Regulament atestă că, actul normativ menționat are drept scop consolidarea sectorului de asigurări și pregătirea pieței pentru implementarea regimului Solvabilitate II, cu alinierea graduală a cerinței de capital minim (cu riscurile aferente). Însuși proiectul Regulamentului prevede că, acesta transpune parțial Regulamentul delegat (UE) 2015/35 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Directivei 2009/138/CE a PE și al Consiliului privind accesul la activitatea și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II). A se reține că, Regulamentul UE prenotat nu cuprinde cerințele cu referire la marja de solvabilitate minimă (MSM), corespunzător, prevederile Capitolului V RATA SOLVABILITĂȚII nu sunt în concordanță cu acquis-ul comunitar. Nici Legea nr. 92/2022 privind activitatea de	Comentariu: În condițiile art.72 alin.(3) din Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (în continuare – Legea nr.92/2022), în funcție de clasele de asigurări sau de activitățile de reasigurare practicate, asigurătorul sau reasigurătorul este obligat să-și determine rata de solvabilitate, ale cărei modalități de calcul și de raportare se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere. Conform art.72 alin.(1) din Legea nr.92/2022, solvabilitatea asigurătorului sau reasigurătorului reprezintă capacitatea financiară a acestuia de a-și onora la momentul oportun și în totalitate obligațiile de plată asumate. În sensul normelor menționate, prin formula de calcul a ratei de solvabilitate (RS) s-a reglementat modalitatea de

			asigurare sau de reasigurare nu conține norme primare privind MSM. Corespunzător, în condițiile art. 3 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.	calcul a indicatorului prudential prin introducerea indicatorului marja de solvabilitate minimă (MSM). Astfel, RS a societății de asigurare sau de reasigurare se exprimă în % și se calculează ca raportul dintre valoarea fondurilor proprii eligibile pentru solvabilitate și cea mai mare valoare dintre MCR și MSM. Totodată, marja de solvabilitate minimă pentru categoriile ”asigurări generale” / ”asigurări de viață” se va calcula și se va reflecta separat. Conform celor menționate, modalitatea de calcul a ratei de solvabilitate este corelată și este în limitele normelor statuate în Legea nr.92/2022 (art.72).
La proiectul Hotărârii:				
2. Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.2/1/2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului (reasigurătorului) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 59-62 art. 310), înregistrată la Ministerul Justiției cu nr.812 din 08.04.2011, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:	Ministerul Justiției	144.	Atragem atenția că, în denumirea Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 2/1/2011, precum și în textul acesteia se operează cu termenii „asigurătorilor (reasigurătorilor)” și nu „asigurătorului (reasigurătorului)”	Se acceptă
	Ministerul Finanțelor	145.	În conformitate cu Nota informativă a proiectului, observăm că prin ajustarea Hotărârea CNPF nr. 2/1/2011 se urmărește aplicarea Regulamentului prenotat doar pentru companiile de asigurări cărora le-a fost retrasă licența de către autoritatea de	Se acceptă

			supraveghere. Astfel, considerăm necesar revizuirea tuturor prevederilor Regulamentului întru asigurarea aplicării exclusive a acestora doar companiilor de asigurări fără licență or se atestă prevederi care pot fi aplicabile societăților de asigurări sau reasigurări.	
1) în denumirea hotărârii, în punctul 1 din hotărâre, în denumirea Regulamentului și în denumirea anexelor, textul „ale asigurătorului (reasigurătorului)” se exclude;	Ministerul Justiției	146.	În subpct. 1), remarcăm faptul că textul „ale asigurătorilor (reasigurătorilor)” la diferite forme gramaticale, se regăsește și în pct. 2, pct. 4 subpct. 1) și 8), în denumirea capitolului III, în pct. 23, precum și în parafele de aprobare a anexelor la Regulamentul privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului (reasigurătorului). În altă ordine de idei, excluderea textului citat, inclusiv din denumirea actului normativ, nu oferă claritate asupra obiectului de reglementare a hotărârii, or, nu este clar pentru cine vor fi stabilite norme privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate.	Se acceptă Subpunctul 1) a fost expus în altă redacție pentru a asigura uniformizarea modificării și oferirea clarității asupra obiectului de reglementare ce vizează „societățile de asigurare sau de reasigurare a căror licență a fost retrasă”. Suplimentar, în clauza de adoptare a Hotărârii nr.2/1/2011 și a proiectului s-a completat cu temeiuri din art.16 alin.(6) din Legea nr.92/2022. Dispozițiile Regulamentului nr. 2/1/2011 privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorilor (reasigurătorilor) vor fi aplicabile exclusiv societăților de asigurare ale căror licențe au fost retrase (reieșind explicit din normele stabilite la art. 123 alin. (6) lit d) și art. 16), cu referire la care nu a fost adoptată o hotărâre judecătorească de intentare a procesului de insolvență și/sau o hotărâre judecătorească de inițiere a procesului de lichidare (în sensul

				Codului civil), cu ajustarea normelor prin care au fost stabilite exprimările valorice ale indicatorilor, fiind menținute modalitățile de calcul și de raportare. Totodată, s-a statuat că Regulamentul nr.2/1/2011 se aplică societăților de asigurare sau de reasigurare a căror licențe au fost retrase până la data intrării în vigoare a Regulamentului privind fondurile proprii, evaluarea activelor și pasivelor, activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea societății de asigurare sau de reasigurare și față de care nu este intentat proces de insolabilitate și/sau de lichidare. Respectiv, la retragerea licenței de activitate după intrarea în vigoare a Hotărârii, societăților de asigurare sau de reasigurare (cu referire la care nu a fost adoptată o hotărâre judecătorească de intentare a procesului de insolabilitate și/sau o hotărâre judecătorească de inițiere a procesului de lichidare) se va aplica corespunzător prevederile Regulamentului privind fondurile proprii, evaluarea activelor și pasivelor, activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital
--	--	--	--	--

				minim, solvabilitatea și lichiditatea societății de asigurare sau de reasigurare.
	Ministerul Finanțelor	147.	La pct. 2 din proiect, ce vizează modificarea Hotărârii CNPF nr. 2/1/2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asiguratorului (în continuare – Regulament), se propun următoarele: - pentru a asigura uniformizarea modificării ce vizează includerea termenului de „companie de asigurări fără licență”, se consideră oportun expunerea subpct. 1) în următoarea redacție: „1) în denumire și pe tot parcursul textului hotărârii, textele „asigurător (reasigurător)” și „asigurători (reasigurători)/companie de asigurări”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „companie de asigurări fără licență” la forma gramaticală corespunzătoare;”;	Se acceptă
2) în clauza de adoptare a hotărârii, textul „art.30 alin.(4) și alin.(7), art.34 alin.(10) din Legea nr.407-XVI din 21.12.2006 „Cu privire la asigurări” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.47–49, art.213)” se substituie cu textul „art.9 alin.(16), art.16 alin.(10), art.123 alin.(6) lit.d)	Ministerul Justiției	148.	Cu referire la sbp. 2), cuvintele „a hotărârii” se propun a fi excluse, ca fiind excedente. Totodată, se recomandă expunerea integrală a clauzei de adoptare în redacție nouă. În partea ce ține de temeiul legal inclus în clauza de adoptare a Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 2/1/2011, menționăm că articolele indicate din Legea nr. 92/2022	Se acceptă parțial Conform normei din art.123 alin.(6) lit.d) din Legea nr.92/2022, autoritatea de supraveghere este în drept să monitorizeze indicatorii prudențiali, aprobați prin actul normativ al autorității de supraveghere. În sensul art.16 alin.(10) lit.e) din Legea nr.92/2022, în cazul depunerii benevole

din Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.129–133, art.229)”;			nu prevăd expres aprobarea de către autoritatea de supraveghere a Regulamentului privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate.	a licenței, autoritatea de supraveghere desemnează o persoană responsabilă de monitorizarea și controlul onorării tuturor obligațiilor din contractele de asigurare și/sau de reasigurare și stabilește atribuțiile acesteia, ce includ cel puțin următoarele: e) monitorizarea indicatorilor de stabilitate financiară a asigurătorului sau a reasigurătorului. Totodată, în condițiile art. 16 alin. (6) din Legea nr. 92/2022 retragerea licenței de activitate nu absolvă asigurătorul sau reasigurătorul de supravegherea ulterioară de către autoritatea de supraveghere. Marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate reprezintă indicatori prudențiali, aprobați prin actul normativ în temeiurile din cadrul primar menționate supra.
3) în Regulament: a) la punctul 1, textul „asigurătorului (reasigurătorului)” se substituie cu textul „companiei de asigurări”;	Ministerul Finanțelor	149.	La subpct. 3) urmează a fi revizuită divizarea, întru evitarea însemnării diviziunilor cu litere identice. Totodată, ținând cont de modificările propuse, subpct. 3) lit. a), urmează a fi exclus.	Se acceptă
3) în Regulament: c) punctul 2 se completează cu noțiunea „companie de asigurări” cu următorul cuprins:	Ministerul Justiției	150.	Referitor la subpct. 3), care prevede modificări în Regulamentul aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 2/1/2011, textul „în	Se acceptă Se acceptă propunerile la subpct.3) și în dispoziția subpct.3) lit.c). Totodată, în sensul utilizării uniforme a terminologiei

„companie de asigurări - societățile care au deținut licență pentru desfășurarea activității de asigurări și care dețin obligații de plată asumate în baza contractelor de asigurare și față de care sunt aplicabile prevederile art. 16 alin. (10) și, după caz, art. 123 alin. (6) din Legea nr. 92/2022”;			Regulament:” propunem a fi substituit cu textul „în anexa nr. 1:” Cu referire la includerea noțiunii de „companie de asigurări” în textul actului normativ și respectiv, substituirea în unele cazuri a textului „asigurător (reasigurător)” cu cuvintele „companie de asigurări” urmează a fi revizuită prin prisma terminologiei utilizate în Legea nr. 92/2022. Or, aceasta nu operează cu un asemenea termen, ci cu „societate de asigurare sau de reasigurare”. În dispoziția sbp. 3) lit. c), textul „Legea nr. 92/2022” se va completa cu cuvintele „privind activitatea de asigurare sau de reasigurare”.	utilizate în Legea nr.92/2022, a fost definită „societatea de asigurare sau de reasigurare a cărei licență a fost retrasă”, cu aplicabilitatea art.16 alin.(6) și, după caz, art. 123 alin. (6) din Legea nr. 92/2022 (societatea, cu referire la care nu a fost adoptată o hotărâre judecătorească de intentare a procesului de insolabilitate și/sau o hotărâre judecătorească de inițiere a procesului de lichidare).
	Ministerul Finanțelor	151.	Întru evitarea confuziilor și erorilor de interpretare cu termenul „societate de asigurări”, se consideră oportun utilizarea termenului „companie de asigurări fără licență”, prin urmare se necesită ajustarea noțiunii propuse în subpct.3) lit. c) din proiect; Suplimentar la proiect, luând în considerare modificările propuse prin proiect, se consideră necesar ajustarea noțiunii de „marja de solvabilitate minimă de garantare” din pct. 2 din Regulamentul supus modificării.	Se acceptă Proiectul a fost completat cu noțiunea ajustată de „marja de solvabilitate minimă de garantare”. Totodată, a fost ajustată noțiunea de „societatea de asigurare sau de reasigurare a cărei licență a fost retrasă”.

3) în Regulament: d)se abrogă punctele 12, 12 ¹ , 13, 14, 15, 21, 25, 26, 28, 29;	Ministerul Justiției	152.	În subpct. 3) lit. d), se consideră necesar ca nota informativă la proiect să conțină argumentele care justifică abrogarea pct. 12 -15, 21, 25, 26, 28 și 29 din anexa nr. 1 la Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 2/1/2011. Mai mult, se va revedea abrogarea normelor ce vizează coeficientul de lichiditate, întrucât potrivit pct. 1 din anexa nr. 1, „prezentul Regulament stabilește modalitatea de calculare și raportare, structura și componentele marjei de solvabilitate minime (MSM) și marjei de solvabilitate disponibile (MSD), categoriile de active admise să reprezinte rezervele tehnice și marja de solvabilitate minimă, regulile de dispersare a plasamentelor și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului (reasigurătorului)”	Se acceptă Nota de fundamentare aferentă proiectului a fost ajustată, fiind revăzute și redacția pct.26, anexei nr.1. Suplimentar, a fost revizuită redacția punctului 12 întru stabilirea unui indicator estimativ de incapacitate a societății a cărei licență a fost retrasă de a-și onora datoriile pe măsura ce acestea devin eligibile.
3) în Regulament: e) la punctul 18 subpunctul 1) textul „ , cu condiția că se respectă coeficientul de lichiditate stabilit la pct.25” se exclude;		153.	În subpct. 3) lit. e), nu este clară intenția autorului cu referire la textul „ , cu condiția că se respectă coeficientul de lichiditate stabilit la pct. 25” din pct. 18 sbp. 1) al anexei nr. 1 la Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 2/1/2011, din moment ce nu este prevăzută ideea de substituie sau excludere a acestui text.	Se acceptă Norma a fost completată cu textul „se exclude”.
	Ministerul Finanțelor	154.	- la subpct. 3) lit. e) se va completa cu cuvintele „se exclude”, întrucât norma din subpct 3) lit. d) prevede abrogarea pct.25;	Se acceptă

punctul 27 va avea următorul cuprins: „27. Rapoartele specializate întocmite conform formelor din anexele nr.1-7 din Regulament se prezintă Băncii Naționale a Moldovei trimestrial – până la data de 25 a lunii următoare perioadei de raportare și anual – până la data de 25 februarie a anului următor celui de gestiune sau la solicitarea Băncii Naționale a Moldovei la oricare altă dată.”.	Ministerul Justiției	155.	Dispozițiile ce prevăd expunerea pct. 27 a anexei nr. 1 la hotărârea sus-citată în redacție nouă, se vor însemna cu lit. g). Totodată, din redacția propusă, cuvintele „din Regulament” se vor exclude, în vederea respectării art. 55 alin. (4) al Legii nr. 100/2017.	Se acceptă Totodată în norma proiectului s-a precizat (întru claritatea normei) că rapoartele specializate întocmite conform formelor din anexele nr.1-7 se prezintă Băncii Naționale a Moldovei trimestrial – până la data de 25 a lunii următoare perioadei de raportare, cu excepția trimestrului IV care se va prezenta anual – până la data de 25 februarie a anului următor celui de gestiune sau la solicitarea Băncii Naționale a Moldovei la oricare altă dată.
4. Regulamentul privind situațiile financiare specializate ale societăților de asigurare sau de reasigurare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.30/13/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 216-219 art. 622), înregistrat la Ministerul Justiției cu 1800 din 22.06.2023, se modifică după cum urmează: 2) Se completează cu pct.20 ¹ cu următorul conținut: „20 ¹ La întocmirea bilanțului contabil potrivit Formei BC – Bilanțul contabil (anexa nr.1):		156.	La pct. 4: - referitor la subpct. 2), în redacția pct. 20 ¹ subpct. 2), după textul „Regulamentului privind fondurile proprii, activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea societății de asigurare sau de reasigurare,” se va completa cu cuvintele „aprobat prin hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei”. Totodată, cuvântul „conținut” se va substitui cu cuvântul „cuprins”;	Se acceptă

2) pentru coloanele 6 și 7 se vor aplica prevederile Regulamentului privind fondurile proprii, activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea societății de asigurare sau de reasigurare, cu excepția cazurilor prevăzute la pct.34 și 48;				
4. Anexa nr.1 va avea următorul cuprins: „Anexa nr.1 la Regulamentul privind situațiile financiare specializate ale societăților de asigurare sau de reasigurare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.30/13/2023”	157.	Referitor la subpct. 3), din parafa de aprobare a anexei nr. 1, textul „ , aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 30/13/2023” se va exclude, ca fiind inutil;	Se acceptă Suplimentar, întru uniformizarea regulamentului, proiectul s-a completat cu norma prin care textul „ , aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 30/13/2023” s-a exclus și din parafa de aprobare a anexelor nr.2-5.	
4. Anexa nr. 2 se modifică după cum urmează: a) formularul raportului „Forma PP- Contul de profit și pierdere” se completează cu rândurile: 1. Atribuibil proprietarilor societății-mamă - 161 2. Atribuibil intereselor minoritare (interese care nu controlează) - 162 b) secțiunea „Controlul situației Forma PP – Contul de profit și	158.	În subpct. 4), textul „Anexa nr. 2 se modifică după cum urmează:” se va substitui cu textul „în anexa nr. 2:”. Subsecvent, referitor la dispozițiile lit. a) menționăm că nu este clar identificat locul amplasării pozițiilor care se propun a fi incluse în formularul raportului, fapt pentru care recomandăm ca anexa nr. 2 să fie integral expusă în redacție nouă. Cu referire la dispoziția lit. b), cuvintele „următorul control” propunem a fi substituite cu cuvântul „textul”	Se acceptă parțial Se acceptă propunerile de substituiri în subpct.4) și la dispoziția lit.b). Redacția inițială a completărilor/pozițiilor la formularul raportului „Forma PP- Contul de profit și pierdere” corespunde cerințelor de claritate în aplicarea normei (rândurile suplimentare fiind plasate la finalul raportului). Suplimentar, din motive de prudență și transparență, pentru o apreciere corectă a situației financiare a societății de asigurare necesită a fi reglementate	

pierderi” se completează cu următorul control: 160 = 161+162				anumite chestiuni fundamentale referitoare la înscrierea în pozițiile rapoartelor a diverselor operațiuni întru reflectarea uniformă a unor posturi (cu obligația de a indica cel puțin în notele explicative diferențele semnificative). Din considerentul enunțat, proiectul a fost completat cu unele particularități: - aferente reflectării venitului (net) din investiții (la societatea de asigurare care practică activitate de asigurări generale și societatea care practică activitatea de asigurări de viață); - privind ajustarea trimiterilor la posturile din contul de profit și pierdere; - cu privire la dezvoltarea în notele explicative la situațiile financiare specializate a unor diferențe semnificative.
5. Hotărârea intră în vigoare la 30 septembrie 2024.	CA „Grawe Carat Asigurări” SA	159.	Pct.5 indică că „Hotărârea intră în vigoare la 30 septembrie 2024” - propunem ca Hotărârea să intre în vigoare la data de 01.10.2024, în contextul în care societățile de asigurare urmează să se conformeze unor cerințe noi care ar asigura o tranziție eficientă către noile reglementări, anume pentru a ajusta operațiunile în conformitate cu noile cerințe legislative (de ex. stabilirea modalității de raportare/calculare).	Se acceptă Se propune intrarea în vigoare a proiectului hotărârii la 30 decembrie 2024, fiind în acest sens asigurată recepționarea primelor raportări prudentiale pentru perioada aferentă anului 2024 până la data de 28 februarie a anului următor perioadei de gestiune. Totodată, s-a precizat că, prima prezentare a rapoartelor menționate în regulament se va efectua pentru situația din 31 decembrie 2024.

La proiectul Regulamentului:				
Prezentul regulament transpune parțial (transpune art.7-16, art.62-82, art.250-251 și Anexa XIX) Regulamentul Delegat (UE) 2015/35 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Directivei 2009/138/CE a PE și a Consiliului privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 12/1 din 17.01.2015 (CELEX: 32015R0035), astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2021/1256 al Comisiei din 21 aprilie 2021 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2015/35 în ceea ce privește integrarea riscurilor legate de durabilitate în guvernanta întreprinderilor de asigurare și de reasigurare publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 277/14 din 02.08.2021 (CELEX: 32021R1256)	Ministerul Justiției	160.	În clauza de armonizare, abrevierea „PE” se va detalia, în scopul respectării art. 54 alin. (1) lit. i) al Legii nr. 100/2017. Complementar, se va asigura corespunderea clauzei de armonizare cu modelele din anexa nr. 2 la Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018.	Se acceptă
	Ministerul Finanțelor	161.	În clauza de armonizare a proiectului Regulamentului privind fondurile proprii, evaluarea activelor și pasivelor, activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea societății de asigurare sau de reasigurare, textul „transpune parțial (transpune art.7-16, art.62-82, art.250-251 și Anexa XIX)” se propune să se substituie cu textul „transpune art.7-16, art.62-82, art.250-251 și Anexa XIX din”, pentru aducere în conformitate cu prevederile Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018.	Comentariu: Redacția clauzei de armonizare (care indică gradul de transpunere a actului) a fost ajustată conform declarației de compatibilitate emise de Centrul de Armonizare a Legislației.
	Ministerul Justiției	162.	La pct. 1 subpct. 6) și respectiv, la capitolul VII, reglementările privind coeficientul de lichiditate, se vor revedea	Comentariu: Dispozițiile Regulamentului nr. 2/1/2011 privind marjele de solvabilitate

admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea societății de asigurare sau reasigurare (în continuare – Regulament) se aplică societăților de asigurare sau de reasigurare la nivel individual, exclusiv subpunctul 1) – la nivel consolidat, și are drept scop reglementarea modului de: 6) calcularea și raportarea coeficientului de lichiditate. Capitolul VII LICHIDITATEA			prin prisma Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 2/1/2011 care are ca obiect de reglementare inclusiv aprobarea Regulamentului privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului (reasigurătorului).	și coeficientul de lichiditate ale asigurătorilor (reasigurătorilor) vor fi aplicabile exclusiv societăților de asigurări ale căror licențe au fost retrase, cu ajustarea normelor prin care au fost stabilite exprimările valorice ale indicatorilor, fiind menținute modalitățile de calcul și de raportare ale acestor indicatori. Proiectul stabilește modalitatea de calcul, raportare, valoarea coeficientului de lichiditate pentru societățile de asigurare sau de reasigurare (care dețin licență valabilă). Totodată, în punctul respectiv s-a detaliat obiectul de reglementare prin prisma elementelor din art. 71 din Legea 92/2022.
2. 1) active lichide - numerar în casierie, mijloace bănești în conturi curente, conturi de depozit la vedere sau de depozit la termen, libere de orice sarcini și/sau obligații, care pot fi retrase necondiționat, în orice moment, și valorile mobiliare de stat emise de către Guvernul Republicii Moldova, guvernul unui stat membru al Uniunii Europene sau al unui stat membru al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, cu condiția ca statele		163.	La pct. 2 subpct. 1) și pct. 84, nu este clar care este semnificația abrevierii „BBB+”.	Comentariu: Abrevierea „BBB+” se utilizează în cadrul primar (Legea nr.92/2022, art.59) și reprezintă „investment grade” (recomandat pentru investiții) acordat de agențiile de rating (exprimă capacitatea unei organizații de a-și rambursa datoria, bazându-se pe mulți indicatori financiari și economici care influențează bonitatea debitorului). Totodată, s-a precizat că, prin rating BBB+, în sensul regulamentului, se înțelege un rating de credit pentru împrumuturi pe termen

sau instituțiile financiare internaționale să aibă un rating de BBB+ sau mai bun, care pot fi ușor convertite în mijloace bănești fără a atrage penalități;				lung în valută, conform evaluării agențiilor de rating Standard & Poor's, Fitch-IBCA, AM BEST sau Moody's conform evaluării agențiilor de rating Standard & Poor's, Fitch-IBCA, AM BEST sau Moody's.
84. Sunt eligibile în scop de lichiditate următoarele active lichide: 1) valori mobiliare de stat emise de către Guvernul Republicii Moldova; 2) valori mobiliare de stat emise de către guvernul unui stat membru al UE sau al unui stat membru al OCDE, de către o organizație financiară internațională sau o entitate pentru care unul dintre subiecții nominalizați acționează ca garant, cu condiția ca statele sau instituțiile financiare internaționale să aibă un rating de BBB+ sau mai bun; 3) depozite deținute într-o bancă licențiată de către Banca Națională a Moldovei al cărei sediu înregistrat se află în Republica Moldova sau într-o bancă cu rating de cel puțin BBB+ dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE, care pot fi retrase necondiționat, în orice moment;	Asociația de Actuarat din Moldova	164.	La pct.2, subpct.1) din Regulament, definiția de active lichide, propunem de completat cu categoria de active obligațiuni admise ale autorităților administrației publice locale din Republica Moldova și/sau cele emise de autoritățile publice locale dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE, prevăzute la art.59 alin.(1) lit. C) din Legea nr.92/2022, deoarece aceste valori mobiliare sunt similare valorilor mobiliare de stat emise de către Guvernul Republicii Moldova, cu excepția faptului că sunt emise de autoritățile publice locale și nu centrale, fiind garantate cu bunurile acestora. În context, atragem atenția asupra faptului că ratingul BBB+ atribuit statelor sau instituțiilor financiare internaționale poate să se refere la diferite clase de risc, stabilit în funcție de agenția de rating. Prin urmare, ratingul BBB sau echivalentul acestuia este potrivit, ceea ce asigură integrarea nivelurilor de rating BBB+ de la diverse agenții de rating din	Nu se acceptă În conformitate cu formula de calcul a coeficientului de lichiditate, se cuantifică necesarul de lichiditate pentru a acoperi obligațiile pe termen scurt (RDDN, alte obligații care devin scadente în 90 de zile). Astfel, la evaluarea necesarului de lichiditate nu se urmărește acoperirea altor obligații pe un termen mai mare de trei luni, inclusiv și ale altor tipuri de rezerve. În vederea asigurării unui sistem funcțional și eficient al managementului riscului de lichiditate, societățile de asigurare trebuie să dețină active lichide peste nivelul rezervei de daune declarate, dar nesoluționate (RDDN), în cazul activității de asigurări generale, respectiv al RDDN și al altor sume cuvenite contractanților și beneficiarilor, în cazul activității de asigurări de viață. Prin noțiune de active lichide au fost setate categorii de active incluse într-un portofoliu care sunt disponibile pentru

4) numerar în casierie și conturi curente în băncile licențiate de Banca Națională a Moldovei, care pot fi retrase necondiționat, în orice moment.			categorii de riscuri de credit similar de agenția de rating. Prin urmare, ratingul BBB sau echivalentul acestuia este potrivit, ceea ce asigură integrarea nivelurilor de rating BBB+ de la diverse agenții de rating din categorii de riscuri de credit similar.	utilizare imediată (în sensul generării lichidităților în monedă). Categoriei de activ - <i>obligațiuni admise ale autorităților administrației publice locale din Republica Moldova și/sau cele emise de autoritățile publice locale dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE</i> – sunt asociate anumite riscuri care pot afecta randamentul acestora, precum și capacitatea emitentului de a-și onora obligațiile impuse de titlurile sale:
	CA „Grawe Carat Asigurări” SA	165.	Considerăm oportun de a completa definiția activelor lichide și art. 84 din proiectul de regulament inclusiv cu categoria de - obligațiuni corporative cu acoperire lichide, tranzacționate pe o piață reglementată, a căror valoare poate fi determinată cu exactitate, emise de o persoană juridică cu sediul în Republica Moldova, într-un stat membru al UE sau într-un stat membru al OCDE, din motiv că această categorie de active, de asemenea, poate fi ușor convertită în mijloace bănești fără a atrage penalități, respectiv corespunde în totalitate caracteristicilor unor active lichide.	- riscul de țară (riscul expunerii la pierderi ca urmare a condițiilor și evenimentelor economice, sociale și/sau politice dintr-o țară străină); - riscul solvabilității/onorării obligațiunilor și cele legate de activitatea emitentului; - riscul de contraparte; - riscul de credit (riscul ca un împrumutat sau o contraparte să nu poată plăti integral sau parțial sumele la scadență). - riscul valutar etc. Totodată, investițiile în piețe în curs de dezvoltare cum este și Republica Moldova (<i>obligațiuni admise ale autorităților administrației publice locale din Republica Moldova</i>) generează anumite riscuri care pot fi mai mari decât riscurile inerente investițiilor

				pe piețe mai dezvoltate: contextul geopolitic, devalorizare a monedei naționale, presiunii inflaționiste, catastrofe naturale. Materializarea unuia sau a mai multor riscuri prezentate mai sus poate avea un impact nefavorabil semnificativ asupra activității și/sau a situației financiare a/ale emitentului, ceea ce ar putea afecta negativ capacitatea emitentului de a-și îndeplini obligațiile care derivă din obligațiuni, precum și prețul de piață al obligațiunilor, cazul în care societățile de asigurări (în calitate de investitori) își pot pierde integral sau parțial investiția. În așa mod, la determinarea activelor lichide potrivite acoperii necesarului de lichiditate pe termen scurt, conform formulei, sunt luate în calcul doar acele active care corespund unor caracteristici conform scopului prudențial urmărit. În așa mod, activele admise în formula de calcul ca și active lichide sunt acele active care pot fi ușor și imediat convertite în numerar fara a provoca pierderi sau cu pierderi ne semnificative a valorii acestor active. Aceste active, trebuie sa fie expuse în mod redus la riscul de credit și de piață, precum și să fie ușor, transparent și precis evaluate și să nu fie corelate cu alte active cu risc
--	--	--	--	---

				înalt. Totodata, conform evidenței în timp a tranzacțiilor, aceste active trebuie să constituie o sursă sigură de lichiditate în condiții de stres.
2. 1) active lichide - numerar în casierie, mijloace bănești în conturi curente, conturi de depozit la vedere sau de depozit la termen, libere de orice sarcini și/sau obligații, care pot fi retrase necondiționat, în orice moment, și valorile mobiliare de stat emise de către Guvernul Republicii Moldova, guvernul unui stat membru al Uniunii Europene sau al unui stat membru al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, cu condiția ca statele sau instituțiile financiare internaționale să aibă un rating de BBB+ sau mai bun, care pot fi ușor convertite în mijloace bănești fără a atrage penalități;	CA „Asterra Grup” SA	166.	La pct. 2 subpct. 1), noțiunea active lichide urmează a fi ajustată cu prevederile art. 59 alin. (1) din Legea nr. 92/2022, fiindcă s-au omis instrumentele financiare care pot fi emise de organizații financiare internaționale cu rating de BBB+ sau mai bun.	Comentariu: Norma din pct. 2 subpct. 1) prevede condiția că statele sau instituțiile financiare internaționale să aibă un rating de BBB+ sau mai bun. Totodată, s-a precizat că, prin rating BBB+, în sensul regulamentului, se înțelege un rating de credit pentru împrumuturi pe termen lung în valută, conform evaluării agențiilor de rating Standard & Poor's, Fitch-IBCA, AM BEST sau Moody's conform evaluării agențiilor de rating Standard & Poor's, Fitch-IBCA, AM BEST sau Moody's.
2. În sensul prezentului Regulament se utilizează noțiunile definite în Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (în continuare – Legea nr. 92/2022), precum și următoarele noțiuni:	CA „General Asigurări” SA	167.	Includerea la pct.2 al proiectului Regulamentului definiția „Fondurile proprii restricționate” și oferirea unui spectru mai larg privind conceptul de fonduri proprii restricționate în Secțiunea a 11-a a proiectului de Regulament. Totodată, propunem, în dezvoltarea subiectului în Secțiunea a 11-a ca	Comentariu: La statuarea conceptului de „fonduri proprii restricționate” s-a transpus art.80 din Regulamentul delegat 2015/35 (conceptul de reglementări bazat pe principii). În acest sens, norma din proiect stabilește exigențe/criterii aferente elementelor fondurilor proprii

			autoritatea de supraveghere să ia în considerație cadrul normativ prevăzut în Norma nr.34 din 23 decembrie 2015 privind cerințele cantitative stabilite de Autoritatea Europeană de Supraveghere pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale (https://legislatie.justro/Public/DetaliiDocument/179095). Prin urmare, este necesară o revizuire și o clarificare a acestui subpunct pentru a asigura un cadru mai solid și mai bine definit.	restricționate care sunt considerate elementele care au o capacitate redusă de a absorbi integral pierderile în perspectiva continuării activităților din cauza lipsei lor de transferabilitate din cadrul societății de asigurare sau de reasigurare. Totodată, întru uniformizare a fost ajustată noțiunea de rezerve tehnice brute. De menționat că prin Norma ASF nr.34/2015 se pun în aplicare cerințele cantitative menționate în Ghidurile Autorității Europene de Supraveghere pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA). Legea nr.92/2022 nu transpune Pilonul I (cerințe cantitative) al Directivei 2009/138/CE (Solvabilitate II). Suplimentar, în contextul vectorului european al Republicii Moldova, proiectul de Lege privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, care va transpune integral Directiva 2009/138/CE, este planificat a fi aprobat în 2026.
12. Societatea de asigurare sau de reasigurare evaluează următoarele active la nivelul zero: 1) fondul comercial; 2) imobilizările necorporale, altele decât fondul comercial, cu excepția	Asociația de Actuarial din Moldova	168.	Se constată că, în contextul Regulamentului, valoarea cheltuielilor de achiziție reportate nu sunt evaluate la valoarea zero în scopuri prudențiale (pct.12 din Regulament), inclusiv fiind recunoscute la valoarea de bilanț și alte	Se acceptă Prin norma aferentă evaluării activelor la valoarea zero s-a transpus art.12 din Regulamentul delegat 2015/35 (conceptul de reglementări bazat pe principii).

cazului în care imobilizarea necorporală poate fi vândută separat și societatea de asigurare sau de reasigurare poate demonstra că există pentru aceleași active sau pentru active similare o valoare care a fost obținută cu ajutorul prețurilor de piață cotate pe piețele active, în cazul în care activul se evaluează în conformitate cu prezentul Capitol.		active echivalente împrumuturilor (avansuri), care nu sunt admise de acordat de către societățile de asigurare, în contextul Legii nr.92/2022, ceea ce ar putea admite interpretări și genera riscuri de conformitate/solvabilitate în contextul noilor prevederi. Mai mult, conform IFRS 17, cheltuielile de achiziție reportate (DAC) nu sunt active recunoscute distinct în situațiile financiare. Astfel, în contextul IFRS 17, pozițiile 071 din bilanț (anexa nr.1 la Regulamentul nr.30/12/2023) vor înregistra valoarea zero. Deși în contextul IFRS 4 sunt recunoscute în situațiile financiare, în scopuri de solvabilitate, inclusiv în contextul Solvency I, sunt considerate active fictive, respectiv, nu sunt recunoscute în scopuri prudențiale. Prin urmare, propunem completarea pct.12 cu valoarea cheltuielilor de achiziție reportate.	Cheltuielile de achiziție reportate cuprind de regulă, sume care reprezintă cheltuielile ocazionate de încheierea contractelor de asigurare, respectiv cheltuieli direct atribuibile (comisioane de achiziție, cheltuieli de deschidere a dosarelor sau de admitere a contractelor de asigurare în portofoliu) și cheltuieli indirect atribuibile (cheltuieli de publicitate, cheltuieli administrative legate de prelucrarea cererilor și întocmirea contractelor de asigurare) efectuate în cursul exercițiului financiar, dar care sunt aferente unui exercițiu financiar ulterior. Prin prisma implementării standardului IFRS 17 „Contracte de asigurare” (aplicabil din 01.01.2026), se acceptă propunerea.
Capitolul III FONDURILE PROPRII Secțiunea 1 Aspecte generale privind fondurile proprii 13. Societatea de asigurare sau de reasigurare trebuie să mențină un nivel adecvat al fondurilor proprii eligibile, dar nu mai mic decât		169. Regulamentul reglementează recunoașterea activelor societății de asigurare prin două modalități: în conformitate cu IFRS (valoarea contabilă) și valoarea prudențială. Însă Regulamentul nu stabilește clar care din aceste două valori este utilizată în scop de calculare a fondurilor proprii.	Se acceptă S-a completat norma cu concretizarea că fondurile proprii sunt evaluate la valoarea prudențială conform capitolului II și capitolului III.

MCR, stabilite conform prezentului Regulament. 14. Fondurile proprii ale societății de asigurare sau reasigurare (în continuare – fonduri proprii) sunt formate din: 1) fonduri proprii de bază; 2) fonduri proprii auxiliare.			În scopul evitării interpretărilor și stabilirii unor norme clare și previzibile, propunem completarea secțiunii 1 din Capitolul III cu prevederi referitoare la faptul că fondurile proprii se determină în baza valorilor prudențiale prevăzute în col.7 din anexa nr.1 la Regulamentul privind situațiile financiare specializate ale societăților de asigurare sau de reasigurare, aprobat prin Hotărârea CNPF nr.30/13/2023.	
18. Fondurile proprii de bază se reduc cu valoarea totală a participațiilor societăților de asigurare sau de reasigurare în capitalul social al băncilor, a participațiilor societăților de investiții și altor instituții financiare și/sau de credit care depășesc 10% din suma elementelor prevăzute la punctul 15, subpunctele 1) - 4), corespunzător rangurilor la care se referă, prevăzute în secțiunea a 4-a.	CA „Asterra Grup” SA	170.	La pct.18 cu trimitere la pct.15, subpunctele 1)–4), urmează a fi revizuite, relevant fiind doar subpunctul 3), dat fiind că, doar fondurile surplus pot cuprinde participațiile asigurătorului în capitalul social al băncilor, societăților de investiții sau a altor instituții financiare și/sau de credit.	Comentariu: Norma din Regulament transpune pozițiile/elementele menționate în art.68 (1) din Regulamentul delegat 2015/35 - <i>În scopul determinării fondurilor proprii de bază ale întreprinderilor de asigurare și de reasigurare, fondurile proprii de bază, astfel cum sunt menționate la articolul 88 din Directiva 2009/138/CE, se reduc cu valoarea totală a participațiilor, astfel cum sunt menționate la articolul 92 alineatul (2) din directiva respectivă, deținute într-o instituție financiară și de credit care depășește 10 % din elementele incluse la articolul 69 litera (a) punctele (i), (ii), (iv) și (vi).</i> Totodată, în sensul cadrului normativ existent (în special Legea nr.202/2017), s-a uniformizat textul (inclusiv în anexele la proiect) prin

				utilizarea formulării de societatea financiară nonbancară.
20. Rezerva de reconciliere este formată din excedentul de active față de datorii, din care se scad următoarele elemente: 1) valoarea acțiunilor proprii deținute direct sau indirect (capital retras/acțiuni de tezaur);	CA „Asterra Grup” SA	171.	La pct. 20 subpunctul 1) nu este clar/cert cum pot fi acțiuni proprii deținute indirect. În conformitate cu art. 14 alin. (3) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, acțiunile de tezaur sunt excluse din circulație și constituie capital retras al societății.	Se acceptă Norma a fost reformulată în sensul art.70 (1) lit.a) din Regulamentul delegat nr.2015/35.
28. Banca Națională a Moldovei poate solicita documente și/sau informații suplimentare cu privire la evaluarea solicitării. Societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată să prezinte documentele și/sau informațiile suplimentare în termenul indicat de Banca Națională a Moldovei, perioadă pe parcursul căreia termenul de examinare se suspendă.	Ministerul Justiției	172.	La pct. 28, cuvintele „perioadă pe parcursul căreia termenul de examinare se suspendă” necesită a fi reformulate, ținând cont că procedura administrativă se suspendă, iar termenul nu curge (a se vedea art. 81 al Codului administrativ nr. 116/2018).	Se acceptă
41. g) elementul fondurilor proprii de bază prevăzute la punctul 15 subpunctele 1) - 2) și 5): j) elementul fondurilor proprii de bază prevăzute la punctul 15 subpunctele 1) - 2) și 5) pot permite rambursarea sau răscumpărarea elementului respectiv, iar elementele prevăzute la punctul 15 subpunctele 1) litera a), 2) litera a) și 5) pot permite distribuirea		173.	La pct. 41 subpct. 1) lit. g) și j), textul „subpunctele „1)-2) și 5)” se va substitui cu textul „subpunctele 1), 2) și 5)”.	Se acceptă

elementului respectiv, atunci când rata de solvabilitate nu se respectă sau când rambursarea ori răscumpărarea, respectiv, distribuirea ar duce la nerespectarea acestei rate, doar atunci când sunt îndeplinite toate condițiile următoare:				
		174.	Diviziunile pct. 47, 51, 54, 56 și 77 se vor însemna prin subpuncte, în corespundere cu art. 52 alin. (3) al Legii nr. 100/2017.	Se acceptă
63. MCR_{liniar} se calculează ca funcție liniară a unui set de variabile, distinct pentru obligații de asigurare sau de reasigurare asumate corespunzător claselor de asigurări generale sau asigurări de viață, conform următoarelor formule: pentru obligațiile de asigurare și de reasigurare asumate corespunzător claselor de asigurări generale: $MCR_{liniar,AG} = \sum_i \left[\frac{\alpha_i}{100} \cdot R_{AG,i} + \frac{\beta_i}{100} \cdot P_{AG,i} \right]$	Ministerul Justiției	175.	La pct.63, unde sunt prevăzute anumite formule de calcul, menționăm că potrivit tabelului comparativ, acesta transpune dispozițiile art. 250 din Regulamentul delegat (UE) 2015/35 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Directivei 2009/138/CE a PE și a Consiliului privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II). În context, este de subliniat faptul că la transpunerea formulelor, schemelor, valorilor numerice, diferitor tipuri de limitări și excepții, anexe cu specificații tehnice se aplică tehnica de copiere, care presupune copierea literală a dispozițiilor UE (observație valabilă și pentru alte formule de calcul din proiect).	Comentariu: Clauza de armonizare indicată în Tabelul de concordanță este „parțial compatibil”. Conform pct.21 subpct.2) din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018, transpunerea se realizează inclusiv prin „reformulare”. O astfel de reformulare nu are drept efect diminuarea compatibilității sau devierea de la obiectivul actului Uniunii Europene, care ar duce la incompatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația Uniunii Europene. Formula s-a transpus prin preluarea componentelor și factorilor (din Anexa XIX din Regulamentul delegat nr.2015/35), cu reformularea/ajustarea

				descrierii componentelor reîşind din limitele Legii nr.92/2022 (de ex: nu este inclus „fără marja de risc” – Pilonul I din Directiva 2009/138/CE nefiind transpus).
	CA „General Asigurări” SA	176.	Pct.63 din proiectul Regulamentului să fie ajustat prin introducerea coeficientului din art.123 alin.(1) din Legea nr.92/2022. Din considerentul că MCR liniar este un element al MCR stabilit prin Legea nr.92/2022 art.74 alin.(8) şi este reglementată implementarea prin dispoziţiile tranzitorii şi finale ale legii, şi anume art.123 alin (1).	Comentariu: În condiţiile dispoziţiilor tranzitorii statuate la art.123 alin.(1) din Legea nr.92/2022, conformarea cerinţelor capitalului minim al unei societăţi de asigurare sau de reasigurare cu prevederile legii se realizează în următoarele termene: a) la 1 an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cerinţa de capital minim a societăţii de asigurare sau de reasigurare va constitui cel puţin 20% din cerinţa de capital minim prevăzută [...]. În sensul normei, conformarea MCR se realizează în baza prevederilor legii, în limita termenilor şi a unui procent din MCR (factorul de tranziţie, precizat la lit. a)-e) din art.123 alin.(1) din Legea nr.92/2022). Norma statuată la art.123 alin.(1) din Legea nr.90/2022 face trimitere la un element structural prevăzut în lege. Având în vedere cele enunţate, elementul structural, stabilit prin lege, care se referă la MCR este pragul absolut

				al cerinței de capital minim (art.74 alin.(1) din Legea nr.92/2022). În condițiile în care trimiterea se face la un element structural din lege, factorul de tranziție se aplică la pragul absolut al MCR prevăzut la articolul 74 alin.(1) din Legea nr.92/2022.
72. Societatea de asigurare sau de reasigurare tratează activele admise pentru tranzacționare pe o piață reglementată, dar netranzacționate sau tranzacționate ocazional, similar cu acele active neadmise pentru tranzacționare pe o piață reglementată.	CA „Asterra Grup” SA	177.	La pct.72 se constată cerințe care depășesc cadrul normativ primar, fiind stabilită calificarea activelor care se tranzacționează ocazional ca active neadmise pentru tranzacționare pe o piață reglementată. Nu este clară semnificația ocazional, de exemplu, odată, de două ori. Acest aspect este foarte subiectiv, or, nu determină stimularea investițiilor în valori mobiliare admise pe o piață reglementată, fie autohtonă, fie dintr-un stat UE. Respectiv, nu este convergentă cu politicile promovate la nivel national de dezvoltare a pieței de capital. Mai mult, în conformitate cu art. 59 din Legea nr. 92/2022, astfel de restricții nu se regăsesc. Corespunzător, intervine art. 3 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 100/2017, care nu admite reglementări secundare ce depășesc normele primare.	Nu se acceptă În conformitate cu art.58 alin.(2) din Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată să investească activele care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim în conformitate cu prevederile prezentei legi și cu actele normative ale autorității de supraveghere. În context, conform art. 59 alin.(3) din Legea nr.92/2022, prin emiterea actelor normative, în temeiul articolului, autoritatea de supraveghere poate admite și alte categorii de active pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim care sunt corespunzătoare în ceea ce privește siguranța, rentabilitatea și caracterul tranzacționabil și, de asemenea, <i>poate specifica restricții cu privire la aceste categorii de active.</i>
	CA „General Asigurări” SA	178.	Pct. 72 din proiectul Regulamentului - de exclus cuvântul „ocazional" pentru că contravine prevederilor Legii nr.92/2022 art 59 alin (2) lit f), mai mult ca atât	

			oferind o interpretare ambiguă, neclară și foarte interpretativă. Urmează să fie stipulată o normă exactă ce stabilește care este categoria activului, și anume modalitatea de tranzacționare pe o piață reglementată, în contextul în care momentan norma propusă nu stabilește o procedură transparentă și oferă o pârghie neechidistantă din partea autorității de supraveghere întru atribuirea arbitrară a activelor admise să acopere MCR și rezervele tehnice. Constatăm că fiind problematică includerea cuvintului "ocazional", denotă absența clarității și a criteriilor precise. Se creează incertitudini din cauza formulării vagi, care poate fi interpretată în moduri variate. Acest fapt poate duce la incertitudini în procesul de raportare față de Banca Națională a Moldovei și poate genera interpretări subiective.	Suplimentar, în sensul art.72 alin.(7) din Legea nr.92/2022, cerințele față de activele admise să acopere rezervele tehnice, cerința de capital minim, regulile de diversificare a activelor se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere. În sensul în care normele din actul normativ superior (Legea nr.92/2022) stipulează dreptul autorității de supraveghere de a specifica restricții/reguli de diversificare, norma din proiect se încadrează în limitele cadrului stabilit.
	„Moldasig” SA	179.	Art. 59 lit. e) din Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare prevede expres și necondiționat că unul din activele care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim sunt „<i>acțiuni tranzacționate pe o piață reglementată din Republica Moldova, dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE</i>”. În același timp, Legea nr. 1134/1997 privind	

			societățile pe acțiuni și Legea nr. 171/2012 privind piața de capital reglementează și stabilesc reguli stricte de acces pe piața reglementată, fapt ce determină participanții să corespundă rigorilor impuse. În acest context, reieșind din cele relatate mai sus și conducându-ne de prevederile art.16 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, conform căruia „actul normativ aprobat în scopul executării legii se limitează strict cadrului stabilit de lege și nu poate contraveni actului respectiv”, considerăm că norma ce se dorește a fi impusă prin p.72 al proiectului Regulamentului vizat, prin condiționarea cu „netranzaționate sau tranzaționate ocazional”, depășește cadrul legal stabilit de Legea nr.92/2022 și urmează a fi exclusă din proiectul hotărârii.	
74. Metoda standard de alocare a activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și MCR, prevede respectarea următoarelor etape consecutive și formule de calcul: 1) în primul rând, se distribuie activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice, respectând cotele-părți prevăzute la articolul 60	CA „General Asigurări” SA	180.	La pct.74 subp.1) lit.a) din proiectul Regulamentului - în redacția propusă, considerăm că utilizarea definiției <i>rezervelor tehnice nete</i> , contravine normei expuse în art. 59-60 ale Legii nr.92/2022. Astfel, constatăm că, conform prevederilor art. 60 al Legii nr.92/2022 "Valoarea activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice nu trebuie să depasească următoarele cote-părți din totalul rezervelor tehnice", însă în redacția	Comentariu: Activele de reasigurare (cotele deținute de reasigurători sau coasigurători în rezervele tehnice) se reflectă în contabilitate, dar nu se află la dispoziția imediată a societății de asigurare, iar în caz de producere a riscului asigurat, de cele mai multe ori societatea de asigurare este în situația să își onoreze obligațiile, în primul rând, pornind de la activele care se află la dispoziția sa. Astfel,

alineatul (1) din Legea nr. 92/2022, prin următoarele etape consecutive: a) se calculează valoarea preliminară a activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice nete, distribuite conform următoarei formule: $ADP_{i,R} = \min[\sum_i \min(g_{i,e,R} \cdot R; A_{i,e,R}); G_{i,R} \cdot R; A_{i,R}]$			propusă constatăm o restricționare prin folosirea ansamblului de cuvinte „rezervele tehnice nete totale”, nefiind în concordanță cu norma generală.	distribuția activelor, cu excepția cotei reasigurătorului, realizată din valoarea rezervelor tehnice nete de reasigurare reprezintă o abordare mai prudentă în dispersia activelor și are ca efect creșterea calității activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice. Conform art. 59 alin.(3) din Legea nr.92/2022, prin emiterea actelor normative, în temeiul articolului, autoritatea de supraveghere poate admite și alte categorii de active pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim care sunt corespunzătoare în ceea ce privește siguranța, rentabilitatea și caracterul tranzacționabil și, de asemenea, <i>poate specifica restricții cu privire la aceste categorii de active.</i> Suplimentar, în sensul art.72 alin.(7) din Legea nr.92/2022, cerințele față de activele admise să acopere rezervele tehnice, cerința de capital minim, regulile de diversificare a activelor se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.
74. 2) a) se calculează excedentul de active admise pentru acoperirea MCR, pentru fiecare tip de activ de tipul <i>i</i>, conform formulei:	Ministerul Justiției	181.	La pct. 74 subpct. 2) lit. a), se va detalia abrevierea „ADFi, RT”, utilizată în formula de calcul prevăzută.	Se acceptă S-a rectificat în $ADF_{i,R}$ – abrevierea descifrată la pct.74 subpct.1) lit.b).

$EA_{i,MCR} = A_{i,MCR} - ADF_{i,RT}$ unde: $EA_{i,MCR}$ – excedentul de active admise pentru acoperirea MCR, de tipul i , prevăzut la articolul 59 alineatul (1) din Legea nr.92/2022; $A_{i,MCR}$ - valoarea activului admis pentru acoperirea MCR, de tipul i , prevăzut la articolul 59 alineatul (1) din Legea nr.92/2022;				
82. Nivelul de lichiditate al societății de asigurare sau de reasigurare se determină prin coeficientul de lichiditate, calculat conform următoarei formule: $CL = AL/D$ unde: CL – coeficientul de lichiditate, calculat până la sutimi (două cifre după partea întreagă); AL – valoarea activelor lichide eligibile în scop de lichiditate, stabilite conform punctului 85; D – valoarea datoriilor eligibile în scop de lichiditate, stabilite conform punctului 86.		182.	La pct. 82, cu referire la descrierea indicelui „D”, referința la pct. 86 urmează a fi revăzută, întrucât în punctul citat nu este prevăzut despre valoarea datoriilor eligibile în scop de lichiditate. Or, referința la pct. 86 se va substitui cu referința la pct. 85. Asemănător, la detalierea indicelui „AL”, referința la pct. 85 se va substitui cu referința la pct. 84	Se acceptă Referințele au fost rectificate.
Anexele la Regulament (rapoartele specializate)				
Anexa nr.2 I. Formularul raportului		183.	În anexele care fac referire la elementele bilanțiere, în special la anexa 2 și anexa	Se acceptă

ASIG 1.7 RAPORTUL PRIVIND REZERVA DE RECONCILIERE Anexa nr.12 I. Formularul raportului ASIG 1.17 RAPORT PRIVIND VALORILE AGREGATE PRIVIND RESPECTAREA CERINTELOR DE ACOPERIRE CU ACTIVE ADMISE a REZERVEI TEHNICE ȘI CERINȚEI DE CAPITAL MINIM	CA „Grawe Carat Asigurări” SA		12, ținând cont că în bilanțul contabil deja se propune a include atât valoarea contabilă a acestora, cât și valoarea prudențială, nu este stabilit exact care valoare a acestor elemente bilanțiere participă la calcul. Deși intuim că autoritatea presupune utilizarea valorilor prudențiale în rapoartele specializate prevăzute în anexele nr. 1-15 și nr. 20-21, considerăm oportun menționarea expresă a acestei prevederi, deoarece se creează confuzie între valoarea de bilanț, valoarea contabilă, valoarea prudențială.	S-au rectificat anexele (nr.1,2; nr.8-11) și pct.69 din Regulament în sensul precizării/clarificării că elementele sunt evaluate la valoarea prudențială determinată în condițiile capitolului II și capitolului III din regulamentul. Totodată, în anexele 20-21 s-a efectuat ajustarea categoriilor de active admise, cu ajustările respective aferente reflectării valorii finale admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim și privind modul de reflectare a creanțelor într-un tabel separat (indiferent de faptul dacă sunt sau nu admise la acoperirea rezervelor tehnice și MCR).
Anexa nr.2 I. Formularul raportului ASIG 1.7 RAPORTUL PRIVIND REZERVA DE RECONCILIERE		184.	Cu referire la pct. 12 din proiectul de Regulament privind activele la nivelul zero, în anexa 2, ținând cont că valorile din coloana 3, rândurile 1 și 2 trebuie să fie egale, atât timp cât activele la valoarea zero nu sunt incluse în rândul 1, considerăm oportun de menționat din care element inclus în totalul de la rândul 2 trebuie dedusă valoarea activelor la nivel zero, pentru a egala cele două rânduri.	Comentariu: Elementele aferente activelor la valoarea zero se includ în valoarea fondurilor proprii restricționate. Rândurile 1 și 2 (activ net – capitalul social) se calculează până la deducerea elementelor fondurilor restricționate.
Anexa nr.7 ASIG 1.12 RAPORTUL PRIVIND SOLVABILITATEA Rd.10 - Ponderea fondurilor proprii de bază de la r.9 din total fonduri		185.	La anexa 7 rândul 10 textul - Ponderea fondurilor proprii de bază de la r.9 din total fonduri proprii de bază nete de rangul 1 $((r.9/ r.8)*100)$, col. 3, anexa nr.1), creează confuzie, or textul “r.9” se referă	Se acceptă S-a rectificat din „r.8, col. 3, anexa nr.1” în „r.1”.

proprii de bază nete de rangul 1 $((r.9/ r.8)*100)$, col. 3, anexa nr.1), %			la rândul 9 din anexa nr.7 și nu cel din anexa nr. 1, iar textul „r.8” se referă la rândul 8 din anexa nr. 1, respectiv propunem modificarea textului în „Ponderea fondurilor proprii de bază de la r.9 din total fonduri proprii de bază nete de rangul 1 $((r.9/ r.8, col. 3, anexa nr.1)*100)$ ” sau „Ponderea fondurilor proprii de bază de la r.1 din total fonduri proprii de bază nete de rangul 1 $((r.9/ r.1)*100)$ ”	
Anexa nr.1 II. Modul de completare a raportului privind solvabilitatea 1. Valoarea fondurilor proprii eligibile (FPE), prevăzută la rândul 13, coloana 34 se calculează conform formulei prevăzute la punctul 59 din Regulament;		186.	În anexa 7, la Notele privind Modul de completare a raportului privind marja de solvabilitate minimă: a) la pct.1 propunem modificarea din Valoarea fondurilor proprii eligibile (FPE), prevăzută la rândul 13, coloana 4 se calculează conform formulei prevăzute la punctul 59 din Regulament; în Valoarea fondurilor proprii eligibile (FPE), prevăzută la rândul 13, coloana 3 se calculează conform formulei prevăzute la punctul 59 din Regulament; b) propunem excluderea pct. 2 Valorile negative înregistrate la rândurile 4, 8 și 12, coloana 4 indică deteriorarea situației financiare a societății de asigurare sau de reasigurare, or acesta nu corespunde cu scopul anexei, din motiv că deficitul înregistrat în rândul 8 și rândul 12, coloana 3, nu indică deteriorarea situației	Se acceptă a) S-a rectificat în „coloana 3”; b) Se acceptă, respectiv, la rd. 8 - a fondurilor proprii de bază nete de rangul 2 în raport cu valoarea 20% din MCR și la rd. 12 - de fonduri proprii de bază de rangul 1 în raport cu valoarea de 20% din totalul fondurilor proprii de bază nete de rangul 1.

			financiare a societății de asigurare, dar din contra indică, că limita cantitativă legală de eligibilitate de 20% nu a fost atinsă, respectiv cerințele conform pct.. 57 din proiectul de regulament sunt respectate. Ori termenii din formulele din rândul 8 și 12 trebuie inversați, respectiv “(r.7 – r.5)” și “(r.11 – r.9)”.	
Anexele 8-11, „Categorii de active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice/cerinței de capital minim”: 8. Numerar în conturile curente din băncile licențiate de Banca Națională a Moldovei 11. Cote deținute de reasigurători sau coasigurători în rezervele tehnice, cu condiția că societatea de reasigurare sau coasigurare să dețină cel puțin un rating de BBB+ sau să corespundă regimului Solvabilitate II dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE, cu efectuarea obligatorie a transferului primelor aferente contractelor de reasigurare sau coasigurare		187.	La anexele 8, 9, 10 și 11, ținând cont de discuțiile anterioare referitor la scrisoarea nr.09-21143 cu privire la anexele suplimentare privind distribuția activelor admise, considerăm oportun completarea categoriei <i>Numerar în conturile curente din băncile licențiate de Banca Națională a Moldovei cu textul și în conturile din băncile din străinătate deschise cu autorizația Băncii Naționale a Moldovei</i>, și în anexele 8, 9 completarea categoriei <i>Cote deținute de reasigurători sau coasigurători în rezervele tehnice, cu condiția că societatea de reasigurare sau coasigurare să dețină cel puțin un rating de BBB+ sau să corespundă regimului Solvabilitate II dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE, cu efectuarea obligatorie a transferului primelor aferente contractelor de reasigurare sau coasigurare cu textul scadente.</i>	Nu se acceptă Articolul 59 alin.(1) din Legea nr.92/2022 statuează – „Activele care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim pot fi <u>doar sub formă de:</u> [...]” În condițiile normei, categoriile de active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice din anexele nr.8-11 corespund formelor stabilite la art.59 alin.(1) lit.k), m) din Legea nr.92/2022: k) numerar în casierie și conturi curente în băncile licențiate de Banca Națională a Moldovei; m) cote deținute de reasigurători sau coasigurători în rezervele tehnice, cu condiția că societatea de reasigurare sau coasigurare să dețină cel puțin un rating de BBB+ sau să corespundă regimului Solvabilitate II dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE, cu efectuarea obligatorie a transferului primelor aferente

				contractelor de reasigurare sau coasigurare. Suplimentar, art.60 alin.(1) lit.h), alin.(2) lit.k) din Legea nr.92/2022 stabilește restricții pentru activele menționate la art.59 alin.(1) lit.k) în formă de numerar în casierie - nu trebuie să depășească 1% din total, cele în formă de conturi curente – 10% din total și în cazul unei bănci la care sunt aplicate măsuri de intervenție timpurie de către Banca Națională a Moldovei sau de către o autoritate de supraveghere similară – 2% din total. În sensul normei, restricția se aplică exclusiv activului sub formă de „numerar în casierie și conturi curente în băncile licențiate de Banca Națională a Moldovei”. Astfel, sub restricția în cauză nu intră <i>„numerar în conturile din băncile din străinătate deschise cu autorizația Băncii Naționale a Moldovei”</i>, care reprezintă o altă categorie de activ diferită de cele prevăzută în art.59 alin.(1). Totodată, dispoziția tranzitorie statuată la art.123 alin.(3) din Legea nr.92/2022 stabilește abaterile de la restricțiile (art.60) privind categoriile de active (specificate la art.59) admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim.
--	--	--	--	--

Anexe nr.8-11 RAPOARTE privind distribuția activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice/cerinței de capital minim		188.	În anexele 8, 9, 10 și 11 la Modul de completare a raportului privind distribuția activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice este necesar de substituit textul „ <i>punctului 75</i> ”, cu textul „ <i>punctului 74</i> ”, din proiectul de Regulament.	Se acceptă
Anexele nr.10, 11		189.	În anexele 10 și 11 de adăugat categoria de active admise pentru acoperirea MCR <i>c) obligațiuni admise ale autorităților administrației publice locale din Republica Moldova și/sau obligațiuni corporative și/sau cele emise de autoritățile publice locale dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE</i> ; stipulată în art.59 alin.(1) lit.c) și art.60 alin.(2) lit.c) din Legea 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare.	Se acceptă Anexele nr.10, 11, 18, 19, în sensul normelor din art.59 alin.(1) lit.c) și art.60 alin.(2) lit.c) din Legea 92/2022, au fost completate cu categoria – „Obligațiuni admise ale autorităților administrației publice locale din Republica Moldova și/sau obligațiuni corporative și/sau cele emise de autoritățile publice locale dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE” (considerând valorile pentru perioada de tranziție prevăzute la art.123 alin.(3)).
Anexele nr.10, 11, 18, 19	Asociația de Actuariat din Moldova Asociația de Actuariat din Moldova	190.	Conform prevederilor art.59, alin.(1), lit.c) din Legea nr.92/2022, în coroborare cu art.60 alin.(2) lit.c) în calitate de active admise pentru acoperirea cerinței de capital minim sunt identificate și <i>obligațiuni admise ale autorităților administrației publice locale din Republica Moldova și/sau obligațiuni corporative și/sau cele emise de</i>	Se acceptă Anexele nr.10, 11, 18, 19, în sensul normelor din art.59 alin.(1) lit.c) și art.60 alin. (2) lit.c) din Legea 92/2022, au fost completate cu categoria – „Obligațiuni admise ale autorităților administrației publice locale din Republica Moldova și/sau obligațiuni corporative și/sau cele emise de autoritățile publice locale dintr-

			<i>autoritățile publice locale dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE, în cuantumul cotelor-părți care nu trebuie să depășească 5% în cazul unui singur emitent și 40% din total.</i> Prin urmare, propunem completarea anexelor nr.10, nr.11, nr.18 și nr.19 la Regulament, cu categoria de active admise pentru acoperirea CCM prevăzută la art. 59 alin.(1) lit. c) din Legea nr.92/2022, în limitele cotelor-părți admise prevăzute la art.60 alin.(2) lit.c) din legea menționată, cu considerarea valorilor pentru perioada de tranziție prevăzute la art.123 alin.(3) din aceeași lege.	un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE” (considerând valorile pentru perioada de tranziție prevăzute la art.123 alin.(3)).
		191.	În contextul pct.2 din prezentul aviz, propunem completarea anexelor nr.13 și nr.14, lista categoriilor de active lichide, cu categoria de active - obligațiuni admise ale autorităților administrației publice locale din Republica Moldova și/sau cele emise de autoritățile publice locale dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE.	Nu se acceptă Categoriei de activ - <i>obligațiuni admise ale autorităților administrației publice locale din Republica Moldova și/sau cele emise de autoritățile publice locale dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE</i> – sunt asociate anumite riscuri care pot afecta randamentul acestora, precum și capacitatea emitentului de a-și onora obligațiile impuse de titlurile sale: - riscul de țară (riscul expunerii la pierderi ca urmare a condițiilor și evenimentelor economice, sociale și/sau politice dintr-o țară străină);

				- riscul solvabilității/onorării obligațiunilor și cele legate de activitatea emitentului; - riscul de contraparte; - riscul de credit este riscul ca un împrumutat sau o contraparte să nu poată plăti integral sau parțial sumele la scadență. - riscul valutar, etc. Totodată, investițiile în piețe în curs de dezvoltare cum este și Republica Moldova (<i>obligațiuni admise ale autorităților administrației publice locale din Republica Moldova</i>) generează anumite riscuri, care pot fi mai mari, decât riscurile inerente investițiilor pe piețe mai dezvoltate: contextul geopolitic, devalorizare a monedei naționale, presiunii inflaționiste, catastrofe naturale. În acest sens, în activele lichide au fost incluse categoriile de active cu o expunere de risc scăzută/moderată.
Anexele nr.13, 14 6.1. Rezerve de daune declarată, dar nesoluționată (RDDN) pentru toate clasele de asigurări 6.2. RDDN aferentă litigiilor judecătorești în curs de examinare		192.	În anexele nr. 13 și nr.14, indicatorul 6.1., propunem revizuirea acestuia prin includerea nu numai a RDDN, dar și a rezervelor de daune neavizate (RDN), deoarece RDN ,de asemenea, este o rezervă de daune nesoluționate și prin menținerea numai a părții nete de	Se acceptă parțial: Rezerva de daune declarată, dar nesoluționată (RDDN) se constituie pentru daunele avizate și în curs de lichidare pentru fiecare contract de asigurare la care s-a notificat producerea evenimentului asigurat, pornindu-se de

		reasigurare, pentru datoriile în contextul de lichiditate imediată. De asemenea, estimările AAM au demonstrat că în următoarele 30 zile de la data apariției daunei sunt achitate 20%-25% din valoarea RDDN+RDN și nu valoarea completă (estimat în baza metodei chain-ladder de bază), astfel cum prevede Regulamentul. Prin urmare, propunem stabilirea indicatorului de la pct.6.1., conform următoarelor: „25% din valoarea RDDN+RDN nete de reasigurare”. Stabilirea necesității acoperirii cu active lichide de către asigurătorul direct și a creanțelor reasiguratorilor poate fi aplicată în contextul în care calitatea reasiguraților este una precară, iar reglementările nu asigură cerințe prudențiale speciale față de reasiguratorii. Însă, în contextul cadrului normativ național, cerințele față de reasigurator sunt monitorizate continuu prin prisma cerințelor față de programul de reasigurare. Propunerile de mai sus derivă din conceptul de lichiditate stabilit în sectorul bancar. Experiența bancară presupune obligația băncilor să dețină active lichide (pentru o durată de 30 zile) a căror valoare însumată acoperă diferența dintre ieșirile de lichidități și intrările de lichidități în situații de criză (raportul dintre activele	la <u>cheltuielile previzibile</u> care vor fi efectuate în viitor pentru lichidarea acestor daune. În calculul RDDN se includ valoarea estimată a despăgubirii cuvenite pentru dauna avizată, precum și cheltuielile cu constatarea și evaluarea pagubei, respectiv costurile de lichidare a daunei, aferente serviciilor prestate de terțe persoane, cum ar fi: cheltuielile cu expertizele tehnice, cheltuielile de judecată și altele de acest tip. Calculul rezervei de daune neavizate (RDN) se face în baza estimărilor societății ale cuantumului daunelor pentru evenimente întâmplare, <u>dar încă neavizate sau insuficient avizate</u>. De fapt, RDN reprezintă daunele întâmplare ce vor fi notificate în exercițiile financiare următoare. Din considerentele enunțate, în vederea determinării unui calcul prudențial și monitorizării riscului de lichiditate, separat pentru activitatea de asigurări generale, respectiv de asigurări de viață, se va utiliza RDDN (cheltuieli notificate și previzibile). De menționat că art.59 alin.(1) lit.m) din Legea nr.92/2022 prevede că forma de admitere a activului „cote deținute de reasiguratorii sau coasiguratorii în
--	--	--	---

			lichide neajustate și diferența între ieșirile de lichiditate și intrările de lichiditate). Ieșirile de lichiditate și intrările de lichiditate, utilizate în vederea calculării diferenței, se ajustează cu coeficienți de ponderare, în funcție de riscul de expunere a obligațiilor. Valoare indicatorului este de cel puțin 100%.	rezervele tehnice” este condiționată ca societatea de reasigurare sau coasigurare să dețină cel puțin un rating de BBB+ sau să corespundă regimului Solvabilitate II dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE. Totodată, art.96 alin.(8) prevede că reasigurătorul final va avea un rating de credit pentru împrumuturi pe termen lung în valută nu mai mic decât BBB+, conform evaluării agențiilor de rating Standard & Poor’s, Fitch-IBCA, AM BEST sau Moody’s. Rapoartele de solvabilitate vor fi utilizate pentru reasigurătorii fără evaluare, care sunt autorizați în statele care fac obiectul regimului UE Solvabilitate II dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE. În acest caz, rata de solvabilitate a reasigurătorului nu trebuie să fie mai mică de 120%. În condițiile normelor enunțate, pentru calculul coeficientului de lichiditate se va admite RDDN, micșorată cu valoarea RDDN aferentă litigiilor judecătorești în curs de examinare și cu 50% din cota deținută de societăți de reasigurare sau coasigurători aferentă RDDN.
--	--	--	--	--

Anexa nr.12 RAPORT privind valorile agregate privind respectarea cerințelor de acoperire cu active admise a rezervelor tehnice și cerinței de capital minim	CA „Grawe Carat Asigurări” SA	193.	în anexa 12 rândul 6 de exclus explicația (r.5 – r.2), or aceasta contravine notelor de mai jos din Modul de completare a raportului.	Se acceptă
Anexele nr.18, 19	Asociația de Actuarat din Moldova	194.	În titlurile col.3 ,4, 5 din anexele nr.18 și nr.19 la Regulament se face referință la col.7, care, efectiv, lipsește, dar care ține de valorile relative prevăzute la art.60 alin.(1) și (2) din Legea nr.92/2022, prevăzute în col.6. În scopul asigurării clarității și consistenței actului normativ, propunem substituirea textului „col.7” din col.3 ,4, 5 din anexele nr.18, 19 cu textul „col.6”.	Se acceptă
Expertizare				
TABEL DE CONCORDANȚĂ Regulamentul privind fondurile proprii, evaluarea activelor și pasivelor, activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea societății de asigurare sau reasigurare transpune parțial (transpune art.7-16, art.62-82, art.250-251 și Anexa XIX) Regulamentul Delegat (UE) 2015/35 al Comisiei din 10	Centrul de Armonizare a Legislației	195.	III. Proiectul național nu a asigurat transpunerea unor prevederi obligatorii din actul UE, iar Tabelul de concordanță nu conține explicații referitoare la motivele netranspunerii acestora. Astfel, se vor reexamina suplimentar în vederea transpunerii: art. 16 (3) – (7), în partea ce ține de excluderea metodelor de evaluare și art. 68 (3) – (5), cu privire la tratamentul rezervat participațiilor din punctul de vedere al fondurilor proprii. III. Respectarea mecanismului de armonizare	Se acceptă Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, Tabelul de concordanță a fost revizuit potrivit observațiilor.

octombrie 2014 de completare a Directivei 2009/138/CE a PE și a Consiliului privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 12/1 din 17.01.2015 (CELEX: 32015R0035), astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2021/1256 al Comisiei din 21 aprilie 2021 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2015/35 în ceea ce privește integrarea riscurilor legate de durabilitate în guvernanta întreprinderilor de asigurare și de reasigurare publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 277/14 din 02.08.2021 (CELEX: 32021R1256)			c) Obiecții privind Tabelul de concordanță Tabelul de concordanță prezentat urmează a fi revizuit, după cum urmează: - În Compartimentul 7 urmează a fi menționate diferențele dintre prevederile actului Uniunii Europene și prevederile proiectului de act normativ național, pentru fiecare articol, alineat, paragraf etc., în funcție de modul de reflectare a corespondenței acestora, în cazul în care se realizează o transpunere incompletă/parțială a dispozițiilor actului Uniunii Europene. Se vor explica motivele care stau la baza transpunerii incomplete/parțiale și se inserează trimiteri, mențiuni relevante; - Pentru prevederile UE cu caracter opțional, care nu au fost transpuse de proiect se va insera calificativul ”Prevedere UE opțională”, în speță, pentru art. 13 (5) – (6), cu referire la metodele de evaluare pentru întreprinderi afiliate. IV. Concluzii Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, proiectul național se va revizui potrivit observațiilor menționate.	
	Ministerul Justiției	196.	Atragem atenția că, deși în Tabelul de concordanță, în mare parte, se specifică compatibilitatea dispozițiilor din Regulament cu dispozițiile articolelor din actul UE transpus, se remarcă că nu toate	Comentariu: Prin Regulamentul BNM nr. 241/2024 privind sistemul de guvernanta al societăților de asigurare sau de reasigurare au fost transpuse parțial

			normele din articolele prevăzute în clauza de armonizare sunt transpuse integral. Or, se atestă transpunerea selectivă a normelor, fapt ce necesită includerea unor justificări în tabelul de concordanță privind irelevanța transpunerii unor norme concrete din actul UE.	dispozițiile Regulamentului delegat (UE) 2015/35 (art.258-259 (1)-(3), art.260 pct.1 (a)-(g) și pct.1a, art.266 - 269 pct.1, art.270-274 (1), art.275). Totodată, prin proiectul Regulamentului cu privire la întocmirea și publicarea Raportului privind solvabilitatea și stabilitatea financiară de către societățile de asigurare sau de reasigurare se transpun art. 290-298, art. 300-303 și Anexa XX din Regulamentul delegat (UE) 2015/35. De menționat că Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare transpune parțial (Pilonul II, III) Directiva UE 2009/138/CE (Solvabilitate II). Suplimentar, în contextul vectorului european al Republicii Moldova, proiectul de Lege privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, care va transpune integral Directiva 2009/138/CE, este planificat a fi aprobat în 2026. .
--	--	--	--	---